Ч. 53. Львів, четвер 27. квітня 1922. почтову належність оплачено гуртом. Рік I.

ГРОМАДСЬКИЙ ВІСТНИК

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в краю 700 М.
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 лірів, Швайцарії 5 фр. шв., Німеччині 75 марок, Чехословаччині 25 корон ч., Болгарії 50 левів, Румунії 50 лей, Австрії 1400 корон. Зміна адреси 50 марок польських.

ОГОЛОШЕННЯ:
Рядок дрібного друку або його місце в рубриці „Оголошення“ 40 М., в „Надісланім“, в „Оповістках“ і некрольоґи 60 М. Між новинками і в редакційній части 100 М., на першій стороні 160 М. За дрібні оголошення 12 М від слова: товстим друком подвійно. В неділі і свята 50% дорозче.

Виходить о годині 7. рано. **Один прим. 30 Мкп.**

РЕДАКЦІЯ, АДМІНІСТРАЦІЯ й ЕКСПЕДИЦІЯ: ЛЬВІВ, РИНОК ч. 10

8 МАРОК КОШТУЄ 100 штук тутoк AIDA дешевше в рульонах як в пуделках тої самої якости. Паперці і тутки правдиві лише з водним знаком „Шабелька“. 2 10

Ґенуа.

Віденъ, 21. квітня 1922.

(ґ. м-й.) Великдень в Ґенуї приніс світови „сензацію“, а то заключення сепаратного російсько німецького договору, який має далекосягле економічне й політичне значіння.

Сама конференція занималася в той час позакулісовими пересправами над російською проблемою. Голововним речником їх був Льойд Джордж і Факта, тому, що Франція від самого початку, знайшовшись ізольованою, мусіла занимати вижидаюче становище. А таке становище вона сама собі завинила. Як відомо, Франція, почавши від упадку Бріяна, ставилася до ґенуенської конференції неґативно, та властиве її ізольовання на самій конференції спричинила шифрована депеша, яку вислав Поанкаре голові французької делеґації Барту, де велів він йому протестувати проти участи Німців в політичній комісії, мовляв длятого, що вони не додержують договорів. Сю депешу переловлено і про її зміст завчасу повідомлено Льойда Джорджа й Факту. Оба згадані державні мужі добачили в її змісті саботаж конференції, — і коли Барту закомунікував зміст депеші Льойдови Джорджови, сей з місця заявив, що колиб французькі делеґати піднесли арґументи Поанкаре на якім небудь засіданню конференції, то він негайно покине Ґенуу.

Позакулісові дебати, як ми вже згадали, над російським питанням, продовжалися. Льойд Джордж, згідно з клявзулями льондонського меморандум, поставив отсі його тези до апробати російській делеґації: держави Европи, антанта й невтральні є згідні з тим, що відбудова світа є тісно звязана з підняттям правильних господарських зносин з великим російським ринком збуту. Держави антанти, зокрема Франція, не хочуть одначе увійти в ті зносини з Росією так довго, доки совітська Росія не прийме цілого ряду попередніх умовин. Найважнійша з тих умовин, це визнання затягнених царським урядом боргів перед війною і в часі війни. Як другу умову ставлять держави антанти уневажнення вивласнення чужинних підприємств, які працювали на території Росії. Дальше вони домагаються, щоби совітський уряд підчинився фінансовій контролі, на зразок принятий в Туреччині Dette publique і щоби чужоземні купці й промисловці займали окреме (упривілеєне) становище, подібно, як се сталося в екзотичних краях, на основі т. зв капітуляцій.

Зусилля, щоби приневолити Чічеріна до визнання сих умовин, до тепер не увінчалися успіхом. Наслідком того, годі дивуватися, що заключення німецько російського договору поділало на учасників конференції з силою політичної сензації. Бо договір між Німеччиною й Росією прямо переходить до денного порядку над тими всіми умовинами, котрі західні держави уважали конечним поставити. Німеччина й Росія взаїмно зрікаються всіх воєнних коштів і відшкодовань, все одно з якого титулу вони не походилиб, Німеччина навязує дипльоматичні зносини з Росією, отже тим самим визнає совітську Росію, хоча західні держави ще не висказалися що до міжнародного визнання совітської Росії. Німеччина заключує з Росією торговельний договір, на основі взаїмних уступок; вона годиться на совітську систему в німецьких підприємствах (в Росії), під умовою, що Росія удержить в силі вивласнення чужого майна також инших держав. Велике політичне значіння німецько російського договору кидається прямо в очі. Німеччина відноситься до совітської Росії як до міждержавно рівної собі держави. Вона випереджує той стан, який антантські держави совітській Росії ще не признають і хочуть признати аж після виповнення цілого ряду важких умовин.

Оголошення отсього договору викликало таку бурю в Ґенуї, що здавалося, начеб прийшов конець самій конференції. Але воно лиш так здавалося. Хто одначе слідить хід нарад конференції, той з гори мусів припустити, що цей договір не то що не міг спричинити розбиття конференції, але навпаки міг замітити, що він дав сильний атут в руки Льойда Джорджа дійти до порозуміння з совітами.

Як відомо, Льойд Джордж, з огляду на завзятий опір Росії против постанов льондонського меморандум, виготовленого антантськими економічними експертами, заявив, що сей еляборат є лиш основою до дискусії, мимо того, що Франція уважає його за ненарушиму святість. Треба було отже конечно Льойдови Джорджови зломити опір Франції, бо понад її головою, як свого союзника, добити договору з большевиками, якось не лицювало. І саме в пору прийшов німецько російський договір. Чи там не замачали також англійські „неофіціяльні“ особи своїх рук, трудно сказати. Вправді Льойд Джордж, по оголошенню згаданого договору попав був в таке пересердя, що навіть Барту не був би зміг його перевищити, але скоро дав себе усмирити Де Факті. Німцям післано „грізну“ ноту з 18. с. м., та не з домаганням анульовання сього договору, лиш виключено їх нею від участи в політичній комісії, яка і так ніяких нарад не відбуває, бо переговори з совітами ведеться поза кулісами. Зрештою, колиб навіть вона відбувала засідання, то для Німців вони неінтересні, так як вони з Росією вже мають договір готовий. Та хоч Льойд Джордж мусів показати себе сердитим, то однак Франції, яка жадала анульовання сього договору, він спротивився і вона остала відокремленою, а її ізольовання стало ще нагляднійше. Франція не зуміла використати сеї для неї сприяючої нагоди, щоби скріпити своє становище та вийти з блудного колеса... Трудно одначе сказати, чому англійський премієр так був розсердився, чи ізза того, що сей „потайно“ заключений договір діткнув його особисто, як керманича конференції — чи може тому, щоби заслонити те „неофіціяльне“ мачання в нім анґлійських рук, бож тепер нема сумніву, що Льойд Джордж, зглядно члени англійської делеґації знали наперед, що такий договір приготовлюється. Характеристичним є також те, що Льойд Джордж гнівався лиш на Німців, підчас коли за російською делеґацією не добачував ніякого промаху.

Для характеристики сього інціденту наведемо голос, звичайно все добре поінформованого „Матен-а“. Він пише: „Щодо певних подробиць російсько німецьких переговорів, то вони є закриті тайною і тому „Матен“ ставить цілий ряд питань, а іменно: чи є правдою, що німецький відпоручник переговорів Мальтцан заявив, що зміст договору був відомий послови Великої Британії вже від чотирнацяти днів, та чи се відповідає правді, що Ратенав вже в неділю вечером втаємничив у зміст договору п. сер Basil Blackett. Дальше питається, чи Сканцер дійсно офіціяльно давав Росіянам і Німцям ради, щоби пізнійше тим створили вони основу для подібного договору між Італією і Росією“.

На ноту девятьох держав з 18. с. м. відповіла німецька делеґація своєю нотою з 21. с. м. приймаючи до відома її відсунення від нарад в політичній комісії так довго, як довго предметом нарад між Совітами з одного боку і державами Европи з другого буде обговорювання тих справ, які вже обняті німецько-російським договором. Колиб одначе на ній порушено також инші питання російської проблеми, — то в тім випадку Німеччина домагається також і своєї участи в нарадах.

Так скінчився цей інцідент, який мабуть готов принести користь самій конференції, бо тепер Льойдови Джорджови прийдеться лекше зломити опір Франції супроти Росії і добити торгу з нею, на якім йому передовсім залежить.

Сьогоднішні телеґрами доносять, що російська делеґація вже предложила на письмі свої контрпропозиції, які европейські держави узнали за можливі до розпочаття над ними дискусії, і політична підкомісія, під проводом Сканцера розпочала вже над ними наради.

Не треба поминути ще й конференції Льойда Джорджа, яку він мав 20. с. м. з представниками преси. Льойд Джордж заявив на ній, що інцідент, викликаний німецько-російським договором, вже зліквідований і конференція буде продовжати дальше свою успішну працю, мимо того, що дехто ще й далі її саботує. Колиж йому один з представників преси звернув увагу, що він у своїй промові не посуджує Німців о саботаж, та що навіть заключенням договору з большевиками, вони по його думці, не мали на меті саботувати конференції, — Льойд Джордж просив, щоби його звільнити від близчих пояснень в тій справі. Не треба бути аж надто добре поінформованим, щоби не догадатися, кого на увазі мав Льойд Джордж — зрештою, хто переглядає телеґрами з Парижа, той вже сам орієнтується.

Льойд Джордж сміло прямує до успіху конференції до цілии: через пацифікацію Европи до відбудови — а радше до створення в Европі, зокрема на її Сході, ринку збуту для англійського промислу. Иншими словами — повести під проводом Англії до економічної кооперації Італії, Німеччини і Росії.

Льойдови Джорджови конечна ще кооперація Америки. Але щоби її позискати до участи в конференції, зглядно до співучасти у відбудові Европи — мусить перевести її домагання розброєння Европи і ревізії німецьких репарацій — иншими словами ліквідацію мілітарної геґемонії Франції на европейськім континенті, що потягає тревале ізольовання Франції.

Одна передова особистість в американськім міністерстві фінансів заявилася про ґенуенську конферен-

цію, перед журналістами в сей спосіб: „Американські урядові круги уважають, що дотеперішний перебіг ґенуенської конференції, на якій політичні ріжниці грали головну ролю, і які довели до інціденту ізза німецько російського договору, є потвердженням того, що ми тут (в Америці) вже заздалегідь слушно оцінили вигляди конференції з її невистарчаючою програмою. Досвіди останнього тижня дають нам спромогу, зробити участь Америки, на тим подібних нарадах, як і передтим, залежною від тих самих умовин, які зазначив державний секретар Гюс в своїй відмовній ноті до італійського правительства, а саме від установлення чисто економічної програми, при якій розоруження всіх европейських країв, буде уважатися як умову відбудови".

Льойд Джордж консеквентно прямує до позискання Америки, а тим самим до світової гегемонії на найблищу будучність англьосаської раси.

Велика Україна.

Не голодуючим, а червоній армії.

Настрій на В. Україні страшенно напружений. Совітське командування видало секретний наказ про те, аби про всякий виступ „бандитів" негайно повідомляти Харків. При тому військові телеграми мусять відправлятися по за всякою чергою. Особі відділи при військових частинах, а також комісії по боротьбі з дезертирством значно зміцнені.

Одночасно з цим скликано цілу низку нарад, присвячених справі поліпшення стану червоної армії. Не вказуючи на голод і на масове вимирання населення, по всій Україні улаштовано „Тижні Червоної Армії". Крім того день 28-го березня оголошено днем постачання Червоної армії.

Совітські газети останнього часу переповнені наказами про піклування та про задоволення потреб червоної армії і то в перщу чергу. Так в органі Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету харківські „Вісти" (ч. 66) читаємо такий наказ:

... „Не вважаючи на те, що піклування про червону армію лишається в центрі уваги партійної та радянської роботи, що багато разів підтвержувалось нашими обіжниками та освітлювалось всією пресою, місцеві органи уділяють не досить уваги цій роботі й Червона Армія потрібує, головним чином, продовольчих продуктів.

Особливо в останній час, коли всі сили були кинуті на засівну кампанію, постачання Червоної Армії мало нерегулярний і випадковий характер, а по голодних районах це було ще гіршим

Всі партійрі органи на місцях мусять допомагати постачаючим Червону армію органам і впливати на справу повного виконання зазначеними органами поставлених перед ними завдань, звернувши особливу увагу на відправку продовольчих продуктів по вивозних нарядах Народнього Комісаріяту Харчування".

Очевидно в розвиток цього наказу в тій-же газеті нище надруковано й другий надзвичайно характерний для большевиків наказ, а саме:

Треба тепер напружити всі сили, щоб цілком задовольнити потреби Червоної армії. Для цього повинні:

1) Виконати в повному розмірі всі завдання центра що до внутрішньо-губерніяльних потреб армії.

2) Навантажити і відправити всі продовольчі продукти, назначені для частин, що расташовані по голодних районах навіть на шкоду всім останнім перевозкам.

3) Командування для цього повинно дати військові сили і всі засоби, що має в своєму розпорядженні.

4) Залізнича адміністрація повинна представити повну кількість порожняку, що потрібний як для внутрі-губерніяльних, так і позагуберніяльних перевозок, а також слідкувати за швидкістю поступовання маршрутів, що йдуть для військових частин.

5) Крім даних центром завдань, пропонується таким ґуберніям відправити зернопродуктів:

Київщині — для Запоріжжа — I маршрут.

Чернигівщині — для Харківщини — 1 маршрут.

Одещині — для Миколаївщини — 1 маршруту.

Поділлю — для Крима — 1 маршрут.

Волині — для Катеринославщини — 1 маршрут.

Наказ підписано заступником голови ради народніх комісарів України Мануїльським та тимчасово командуючим військом України та Криму Ейдеманом.

Таким чином цими наказами узаконюється грабунок вимираючого від голоду населення на користь червоної армії. (Українтаг.)

„Синки ображених батьків."

Харківська „Селянська Правда" (ч. 53) так пише про повстанців, які явилися на Криворожжі:

„На Криворожжі почала ворушитися банда, що зве себе „Синки ображених батьків". Банда розкидає листівки та відозви, де пишуть: „Знайте, селяне й робітники, закордонні утікачі ріжних кляс найшли спільну мову: соціялісти, капіталісти, заводячики й поміщики працюють над законами кращого життя".

Засідання Національної Ради.

Комунікат.

Дня 12. квітня 1922 р. відбулася у Відні нарада Членів Національної Ради З. У. Н. Р. перебуваючих за кордоном краю. З 29 цих членів явилися: Ернест Брайтер, Семен Вітик, Д-р Станислав Дністрянський, Антін Крушельницький, Д-р О. Колесса, Лев Левицький, Д-р О. Марітчак, Д-р О. Назарук, Д-р Роман Перфецький, Лев Петрушевич, Степан Полянський, Ілля Семака, Микола Спинул, Д-р Кирило Трильовський і Д-р Л. Цегельський. З неявившихся Д-р Смаль Стоцький і Д-р Евген Левицький оправдали свою відсутність. Д-р Кость Левицький, Д-р Ст. Витвицький і Володимир Сінґалевич не могли явитися ізза важної службової перешкоди (перебувають в Ґенуї).

Наради відкрив іменем Ініціятивного Комітету Лев Левицький, після чого на основі реферату А. Крушельницького по короткій дискусії одноголосно ухвалено слідуючу резолюцію:

„Члени Національної Ради З. У. Н. Р., що живуть за кордоном, зібравшись у Відні дня 12. квітня 1922, уважають за потрібне і конечне відбувати періодично спільні наради в справі нашої національно-державної політики і в тій цілі рішають уконституоватися".

На основі порозуміння партійних груп рішено вибрати Презідію зложену з голови, 5 заступників голови та секретаря. До Презідії одноголосно вибрано Льва Левицького головою, Е. Брайтера, Іл. Семаку, А. Крушельницького і Д-ра К. Трильовського, заступниками голови а пяте місце заступника голови застережене для радикальної ґрупи (поки що необсаджене). Секретарем вибрано п. С. Полянського.

Після політичного реферату Д-р Л. Цегельського вивязалася над предложеним ним текстом деклярації коротка річева дискусія, в котрій забирали голос: Вітик, Д-р Назарук, Д-р Дністрянський, Крушельницький, Д-р Перфецький і Семака, ставляючи деякі поправки. Деклярацію принято в слідуючім тексті:

„Збір Членів Національної Ради З. У. Н. Р. (Східної Галичини і Північної Буковини), пробуваючих за кордонами краю, а зібраних у Відні дня 12. квітня 1922 р., рішив звернутися до Міжнародної Конференції в Ґенуї зі слідуючою:

Заявою:

„Майже від трьох літ находиться територія Західно-Української Народної Республіки (Східна Галичина і Північна Буковина) під чужинецькою обсадою*). Обсаду Східної Галичини дозволено Польщі рішенням Найвищої Ради Мирової Конференції в Парижі з дня 25. червня 1919 р., котрою то децизією рівночасно застережено, що міжнародне становище Східної Галичини має бути рішене в будуччині згідно з волею населення краю. Сю свою волю населення краю виявило без ніякого сумніву слідуючими фактами: проклямуванням і сотворенням Західно-Української Народньої Республіки на тих землях бувшої австрійської імперії, що мають без сумніву більшість української людности в жовтні і падолисті 1918 р.; зорганізуванням на тих землях правильної цивільної адміністрації цеї республіки; утворенням парляментарно-репрезентаційного тіла, Національної Ради З. У. Н. Р.; зорганізованням около 150.000 армії, котра з героїзмом боронила цей край перед інвазією переважаючих ворожих сил на протязі девяти місяців, а котрої останки істнують ще до сьогодня; а вкінці постійним та солідарним опором проти намагань з якого-небудь боку до затертя державної окремішности цеї землі.

„Рахуючись з так проявленою волею населення краю установили Союзні Держави міжнародними актами в Спа і в Севрі державні границі Східної Галичини супроти Польщі, Чехословаччини і Румунії. Навіть цих актів, підписаних також представниками польської республіки не переведено в життя і Східна Галичина в цілости дальше остає в чужинній обсаді. А вже цілковито знехтовано волю населення Північної Буковини, признаючи її третим артикулом севрського договору Румунії.

Леґальним представником волі населення цілої території З. У. Н. Р. (Східної Галичини і Північної Буковини) остала до сьогодня Національна Рада З. У. Н. Р. Тому Збір членів Національної Ради З. У. Н. Р. маючи можність свобідно зібратись і висловити свою волю тільки за границями краю:

1) протестує торжественно перед Міжнародною Конференцією в Ґенуї проти обсади території Західно-Української Народної Республіки, проти зломання природного права населення краю на самоозначення, та знехтовання волі населення краю, висловленої ясно та засвідченої кровю героїчної Армії і смертю многих тисячів патріотів;

2) жадає негайного привернення нормального життя на цій території, руйнованій економічно через введення в край елементу смертельної національної і соціяльної незгоди шляхом штучної кольонізації краю поселенцями, спроваджуваними з Польщі, піддержуванням в краю до сьогодня военного стану і т. п.*)

3) жадає привернення державної незалежности краю;

4) жадає ревізії трактату в Севр, о скільки визначені границі території З. У. Н. Р. (Східної Галичини і Північної Буковини) не покриваються з українською етноґрафічною територією;

5) застерігається торжественно проти тих постанов договору ризького, котрі заперечують принціп самоозначення народів;

6) зазначує з усім натиском, що одиноко уповажненим промовляти іменем населення Східної Галичини і Північної Буковини є Національна Рада Західно-Української Народної Республіки з її президентом Д-ром Евгеном Петрушевичем на чолі та що ніхто инший не посідає ніякої леґітимації давати іменем населення Західно Української народної Республіки які небудь заяви".

З черги на внесення Д-ра Перфецького ухвалено одноголосно слідуючу резолюцію:

„Збір Членів Української Національної Ради у Відні з дня 12. квітня 1922 р. з обуренням пятнує провокаційні та брехливі інсинуації і очорнення в органі „Україна", виданім в українській і французській мові аґентами чужої держави проти української державности, а з осібна Української Національної Ради і Галицького Уряду. Провокація ся зустрілася вже з належним осудом і напятнуванням всеї української суспільности."

На сім засідання закрито — з тим, що слідуюче засідання буде скликане Президією по Великодних Святах.

*) Деякі речення з огляду на польську цензуру є ми примушені пропустити, а деякі вислови злагіднити. — Ред.

*) Цей уступ змінили ми кардинально, переповідаючи тільки його суть. — Ред.

Присилайте складки на пресовий фонд на ин. ч. 30.000 в Союзі Кредитовім, Львів, — — — Ринок 10. — — —

Ґенуенська конференція.

(Від власного кореспондента.*)

Ґенуа, 13. квітня 1922.

(*Р.*) Конференція почалася в понеділок 11/IV. о год. 3. попол. в палаті св. Юрія з великою помпою. Італійська держава великим коштом наладила весь апарат.

I. Публичне загальне засідання.

О год. 3. мін. 4. отворив засідання італійський міністер де Факта промовою вступною, де підчеркнув: що Італія прийшла вже до економічної рівноваги та є пересвідчена, що без повної і тривкої пацифікації та відбудування всіх европейських народів добра в Европі не буде. Сконстатував повну взаїмну залежність від себе на економічному полі всіх народів Европи й світа.

Слідувала промова Льойд Джорджа, держана в дуже оптимістичнім тоні.

Барту заявив, що Франція хоче щиро співробітничати.

Гаіші (Японія), Тені (Бельґія), Вірт (Німеччина), промовляли теж загально.

Чічерін (Росія) згадав між иншим у своїй промові про конечність розоруження.

Наслідком того був інцидент Чічерін-Барту.

Барту у відповіді покликувався на обовязуючі постанови конференції в Кан, заявився против витягання нових справ на порядок дня.

Чічерін вказав на неясність постанов в Кан (признану самим

*) Хоч ця кореспонденція є спізнена ізза відомих перепон, то все таки вона не тратить своєї вартости. — Ред.

Поанкаре) й на суверенність генуенської конференції, яка може преціль усяку справу зняти з денного порядку, а Росія цьому льояльно піддасться.

Закінчила інцидент заява Де Факти: Ся конференція була скликана на основі постанов в Канах. Сі постанови були нотифіковані всіми запрошеними державами. Всі, що приняли запрошення, тим самим приняли канські постанови.

(Увага: визначний сприт Чічеріна, який побиває Францію її власними аргументами. Росія і Франція, тепер обі сильно озброєні, а Чічерін виходить на пропагатора пацифізму!).

Кінець о 7-ій год. вечером.

Дня 11. IV. рано засідання I-ої політичної комісії.

Вона має заниматися трьома першими постановами в Канах: справа привернення тривкого мира, загальної пацифікації й загального довіря поміж народами. Головою: Це Факта.

1) Утворено підкомісію для підготовлення цих політичних справ під головуванням Сканцера.

2) Дискутовано справу національних меншостей (порушена Бетленом — відповідав Бенеш) — віддіслано до підкомісії.

Дня 11. IV. пополудневі засідання II-ої комісії фінансової.

Вона має займатись четвертим пунктом постанов в Кан. Уконституувалася — головою Р. Горн (Англієць). Вибрано підкомісію для підготовлення матеріялів в обсязі четвертого канського пункту. Ніякий польський делєгат сюди не ввійшов.

Дня 12. IV. рано засідання III-ої комісії економічної.

Президент: Кольрад (Франція). Праця: справи з пятої точки канської конференції. Делєгат угорський пропонував утворити окрему підкомісію з делєгатів сукцесійних держав Австро-Угорщини. Поляки й Чехи спротивилися цьому. Натомість утворено підкомісію (III) для наладження робіт в обсязі пятого пункту. Ніякий польський делєгат сюди не ввійшов.

Дня 12. IV. засідання IV-ої комісії транспортової.

Головою вибрано: Тені (Бельгійця). Вибрано (IV.) підкомісію для усталення програми й наладження та поділу праці. В сю комісію увійшов теж оден делєгат від Польщі.

Дня 12. IV. вечером засідання II-ої комісії фінансової.

Вийшов гострий конфлікт про місця в підкомісії для представників Німеччини і Росії, яким французькі репрезентанти (Пікар і Сейду) відмовляли права увійти просто до підкомісії, а веліли їм разом із меншими державами вибирати спільних репрезентантів. Французи лишилися комплетно ізольовані і Німеччина і Росія задержали своє право визначати просто своїх заступників.

Підступний маневр Франції, щоби зірвати конференцію.

Поанкаре післав до Барту шифровану телеграму (переловлену пресою) де велів опротестувати участь Німців в підкомісії I-ій тому що вони не додержують договорів. Барту це закомунікував Льойд Джорджови. Льойд Джордж заявив, що колиб французькі делєгати піднесли аргументи Поанкаре, на якім небудь засіданню конференції — він негайно покине Генуу. Це мало повний успіх — Французи не піднесли ніяких замітів. (Д. б.)

Присилайте партійний податок на вил. км. ч. 5.000 „Краєвого Союза Кредитового" у Львові, Ринок 10.

З Волині.

Нарада Волинського Народнього Комітету.

В Рівнім на Волині відбулася 24. п. м. довірочна нарада Волинського Національно-політичного представництва—„Волинський Народній Комітет". Серед багатьох пекучих питань, збори торкнулися й справи скликання ширшого Зїзду Волині — громадсько - політичного характеру. А щоби наші культурно-освітні організації оберегти від руїни та закриття польським урядом, збори постановили: щоб як члени „Волинського Народнього Комітету", так рівно й мужі довіря перестерігали наші „Просвіти", діточі притулки, співочі і аматорські гуртки від встрявання до справ, які мають в очах сучасних панів „stan y posiadania" який-небудь натяк на політику. У звязку з нечуваними утисками та переслідуваннями навіть цілком неполітичного кооперативного руху „Волинський Народній Комітет" визнав одиноко доцільним шукати захисту за кордоном, доводячи про кривди українського народу Волині на міжнароднім форум.

„Дбають" про сироти.

Як польська влада опікується нашими сиротами — річ відома!... Тоді, як польські захоронки (в котрих до речи наші українські діти польонізуються!) гарно обставлені, на них витрачується сила-силенна гроша з державної скарбниці, — захоронки, що знаходяться в українських руках, зазнають перешкод і в збіранню коштів серед народу. Свято Богоявленське Братство у м. Кремінці утримує діточий садок-захист. На це витрачується багато грошей. І щоби добити кошти на ті виховавчі цілі керовники захистка хотіли було влаштувати прилюдну збірку на ту ціль на вулицях м. Кремінця. Та попередній Староста це заборонив через ті мотиви, що Свято Богоявленське Церковне Брацтво не є зареєстрованим у польських властей. Тут слід додати, що тоді, коли з Американської допомоги користають навіть невідповідні елєменти, наша діточа захоронка в Кремінці (там діти тільки дошкільного віку) допомогою американською користати чомусь не може.

„Вільности" на Волині

На Великдень, 17. квітня поліція (командант постерунку Любитів на Ковельщині та три озброєних поліцаї) о 10 год. вечером впала до домівки громадського діяча С. Підгірського. Зробивши переполох, поліція обмежилась тоді лишень відібранням документу від Х. Сумневича, що постійно мешкає у Підгірських. Через день, а саме 19. квітня той самий командант постерунку вже з двома з ніг до голови озброєними „асистентами" зявилися знов до господи С. Підгірського й перевівши трус у Х. Сумневича, забрав з передплачуваної української преси такі числа „Громадського Вістника": 1, 3, 4, 5. 6 8, 17. 18, 19, 21. 22, 23, 24, 31. 34. 39, 40, 41, 43 і 45. Цікаво, що знайдено шкідливого в тих примірниках часопису, який до речи проходить цензуру? Тут слід додати, що в місточку Турійську всі три пренумератори „Громадського Вістника", тієї часописи збільшого не одержують. Такі то „вольности" на Волині.

Культурно-освітні справи на Волині.

Луцька повітова „Просвіта" добивається дозволу на скликання у м. Луцьку Зїзду представників „Просвіт", їх філій та инших культурно-освітних установ. Орґанізації наші мусять підготовитись до того Зїзду, обравши своїх делєгатів. Треба сподіватися, що на Зїзді в Луцьку (час, коли він відбуватиметься, буде оповіщений) будуть і представники з Галичини взагалі, особливож представник львівської „Просвіти", праматері наших „Просвіт".

Невдовзі передбачується також і Зїзд працьовників по дошкільному вихованню, провідниць діточих притулків і т. и. Цей Зїзд плянується у м. Кремінци.

Заборона співочого Тов. „Ліра".

Після довгих проволікань, нарешті отримуємо приватним шляхом відомости з Волинського воєвідства, що співоче Тов. „Ліра" в Ковлі не буде дозволено, бо ніби один з фундаторів того товариства є — комуніст. Це старий метод: бо вразі треба що звалити, то закидається большевизм... Дивним є це, що таке чинить новий воєвода, великий українофіл п. Міцкевиц.

При зміні адреси просимо не забувати подати і попередню свою адресу.

Причинки до політики вшехполяків.

(Лист Романа Дмовского до редакції „Діла" 6.XII. 1909 і меморіял проф. Ст. Грабского до російського шефа ґен штабу з грудня 1915.)

(Докінчення.)

Но преждевременно было бы уже теперь строить на этотъ счетъ конкретные планы пока еще не возможно опредѣлитъ каковъ будетъ исходъ войны. При такихъ условіяхъ надо значитъ или оставить пока всѣ школы какъ онѣ существуютъ въ Галиціи или совсѣмъ ихъ закрыть. Но въ послѣднемъ случаѣ получится картина спеціальнаго враждебнаго отношенія Россіи къ польскй школѣ, которую русская власть немедленно закрываетъ, открываетъ же ее власть нѣмецкая — картина вполнѣ ложная, но тѣмъ не менѣе ярко дѣйствуюшая на умы. Между тѣмъ если не закривать школъ въ Галиціи, то на дѣлѣ окажется что для 8/10 украинскихъ школъ не хватитъ учителей (или привлечены они къ отбыванію воинской повинности, или уйдутъ передъ русскими (войсками), а что касается остальныхъ 2/10 не будетъ кому платить учителей. Безъ помощи значитъ русскихъ властей, или гражданскихъ комитетовъ (въ составъ которыхъ ни въ коемъ случаѣ не войдутъ мазепинцы), школы эти хотя и не будутъ закриты, не будутъ въ состояніи дѣйствовать. Помощь же и денежную и назначеніемъ учителей получить школа очевидно только тогда, когда гмина ея потребуетъ, прося сама объ открытіи русской школы. Что же касается польскихъ школъ и гимназій число ихъ механически опредѣлится въ этихъ условіяхъ насущными потребностями мѣстной польской культуры.

Точно также складываются и всѣ другіе вопросы, касающіеся организаціи гражданской и культурной жизни населенія. Вся она будетъ перестроена въ послѣдствіи на вполнѣ новыхъ началахъ, но опредѣленіе этихъ началъ будетъ въ тѣсной зависимости отъ результатовъ войны. Результаты эти пока неизвѣстны, извѣстно однакожъ одно, а именно, что каждый мѣсяцъ войны усиливаетъ взаимное довѣріе и единство основныхъ политическихъ стремленій польскаго и русскаго народа, а вмѣстѣ съ тѣмъ сознаніе той истины что національная борьба между поляками и русскими только истошаетъ оба народа, въ пользу развѣ общихъ ихъ враговъ, ибо ни русскіе не въ состояніи обрусить поляковъ, ни поляки ополячить русскихъ. За сорокъ лѣтъ польскаго управленія Галиціей не сполячилась ни одна русская гмина в востойной Галиціи, точно также, какъ за пятьдесятъ лѣтъ ограниченій польскаго языка не обрусѣла ни одна польская деревня не только въ Царствѣ Польскомъ, но и на Литвѣ. Сознаніе этого факта и истекающее изъ него взаимное уважаніе польской и русской культуры облегчитъ громадное устройство въ будущемъ общественной жизни въ Галиціи въ столь сложныхъ тамъ національныхъ и соціальныхъ ея условіяхъ — лишь бы не разрушить того взаимнаго довѣрія, которое въ славянской семьѣ родилось въ часы самыхъ тяжелыхъ испытаній нынѣшней войны. Довѣріе это было многократно высказано польскому народу въ самыхъ торжественныхъ словахъ со стороны Россіи (воззваніе Верховнаго Вождя рѣчь предсѣдателя Совѣта Министровъ при открытіи Государственной Думы въ іюлѣ с. г. рѣчъ предсѣдателя Государственнагѡ Совѣта въ іюлѣ с. г.). Оказалось оно и во многихъ фактахъ: снабженіе польскихъ организацій помощи бѣженцамъ всякаго рода полномочіями и льготами, не говоря уже о громадныхъ денежныхъ средствахъ, отмѣна ограниченій поляковъ въ военной службѣ, устройство польскихъ школъ и гимназій по всей Россіи и проч. Отчего же не проявить его съ тѣмъ великодушіемъ, которое прочнѣ всего приковываетъ умы и сердца населенія въ власти, особенно къ нововведенной власти въ Галиціи.

Первымъ однакоже признакомъ этого довѣрія къ населенію это сохраненіе правъ его языка и такое устройство администраціи, чтоби могла она свободно сноситься съ населеніемъ, а во вторыхъ привлеченіе общественныхъ силъ къ дѣлу устройства экономической и культурной жизни страны. Послѣдовательно тому слѣдовало бы послѣ занятія вновъ Львова:

1. объявить правительственнымъ языкомъ по всей Галиціи (вопросъ объ раздѣлѣ ея оставляя на послѣ войны) языкъ русскій съ его мѣстнымъ нарѣчіемъ и языкъ польскій; разрѣшить подачу прошеній и писемъ во всѣ вѣдомства на обоихъ языкахъ, запретить устраненіе какихъ либо польскихъ и малорусскихъ надписей, устраняя только нѣмецкія, и вводя русскія надписи при польскихъ и малорусскихъ.

2. создать во Львовѣ центральный гражданскій Комитетъ изъ назначенныхъ Вашимъ Сіятельствомъ видныхъ представителей польскаго и русскаго мѣстнаго общества, который бы по образцу Центрального Обывательского Комитета въ Варшавѣ подъ предсѣдательствомъ Вашего представителя организовалъ помощь населенію, какъ экономическую, такъ и культурную, и разрабатывалъ на Ваше утвержденіе по собственной инициативѣ или Вашему указанію насущіе вопросы:

а) обсѣмененія и сельскаго хозяйства,
б) продовольствія,
в) санитарной помощи,
г) борьбы съ дороговизной,
д) организаціи кредита,
е) школьнаго дѣла,
ж) экономическихъ обществъ и организацій.

3. устроить такіе же комитеты по уѣздамъ.

4. не закрывать никакихъ учебныхъ заведеній отъ народныхъ школъ до университета, кромѣ нѣмецкихъ,

5. назначить при Вашемъ Сіятельствѣ помощника для польскихъ дѣлъ (которые по мѣрѣ наступленія на западъ будутъ все больше увеличиваться) изъ видныхъ представителей польскаго народа (конечно изъ русскихъ подданыхъ),

6) въ смѣшанныхъ польско-русскихъ уѣздахъ, особенно съ

крупними городами, назначить польскихъ помощниковъ начальниковъ уѣздовъ для свободнаго сношенія съ мѣстнымъ населеніемъ, въ уѣздахъ же чисто польскихъ назначить начальниками уѣздовъ поляковъ,

7) на начальниковъ уѣздовъ назначать лица съ висшимъ образованіемъ изъ военныхъ или земскихъ деятелей.

Эти основныя положенія объ устройствѣ вновъ оккупируемой Галиціи кажется мнѣ цѣлесообразнымъ объявить возваніем Вашего Сіятельства къ населенію Галиціи, ссылающемуся на лояльное, доброжелательное отношеніе этого населенія безъ различія національности въ тяжелые моменты, когда русскіе войска принуждены были отступать подъ нажимомъ численно превосходныхъ армій германской коалиціи.

Кіевъ, въ декабрѣ 1915 года.

Конференція в Ґенуї.

Рішучий виступ Льойда Джорджа.

Делеґати великодержав, які вислали 18. с. м. ноту до Німеччини, зібралися в ціли ведення дальших нарад в справі німецької відповіди. Перший говорив Братіяну, котрий заявив в імени Малої Антанти, що німецько російський договір не повинен бути оцінюваний тільки з огляду на значіння, яке має для поодиноких держав, але з точки погляду загального інтересу Европи. Братіяну висказав бажання удержати мир, а в тій ціли треба скріпити звязок і солідарність союзників.

Де Факта подякував Братіяну, додаючи, що ґенуенська конференція є передовсім покликана до розвязки фінансових і господарських питань. Тимчасом виявляється небезпека загублення цілі конференції в політичних сутичках. Віра в корисний вислід конференції істнує ще на світі, і колиб вона не вдалася, булоб це розчаруванням для цілої Европи. Промовник пропонує, щоби відноситися до німецької ноти в згідливім дусі. Л. Джордж прилучився в своїй промові до заяви Факти, виступив проти деяких тверджень Братіяну та вияснив докладно англійське становище.

Як подає представник віденського кореcп. бюра, Льойд Джордж заявив між иншим таке: Англія є готова до співпраці зі союзниками, але цим останнім не вільно доводити до інцидентів з иншими великодержавами, з якими Англія бажає навязати сердечні взаємини. Коли Англія малаб дійти до переконання, що поодинокі її приятелі, намагаються заколотити мир в Европі, тоді буде вона старатися шукати порозуміння всюди де тільки буде могла його найти.

Другий член конференції подає початок промови Л. Джорджа ось так: Англійська демократія, піде все там, де є мир і буде шукати своїх співробітників в цих державах, що прямують до миру, без огляду на це з якої сторони світа, будуть могли вони прийти. Коли не буде зрезиґновано з інцидентів, то публична опінія в Англії, яка дуже занепокоєна по причині останніх випадків, приневолить англійський уряд, до перевірення в друге його становища.

З черги заявив Барту, що також наміри Франції є мирні. Французька демократія поділяє почуття англійського народу і є овіяна тим самим духом. Відтак приступлено до обговорення справи російського меморіялу.

Голоси англійської преси.

Англійська преса займає розбіжне становище в справі російської ноти. „Менчестер Ґардіян“ заявляє, що російська нота є новим кроком для переходу совітів від догматів до інтересу. „Дейли Хронікль“ уважає російську ноту як корисну, натомість „Морнінґ Повст“ і „Таймс“ критикують гостро ноту, закидуючи їй фразеольогію.

Новий трактат?

„Льокаль Анцайґер“ доносить, що на другий день по підписанню німецько-російського трактату, заключено договір між Німеччиною і сов. Україною, який підписав Ратенау і Раковський. З инших джерел цему заперечують.

Новий проєкт Льойд Джорджа.

З поміж всіх справ, які є на дневному порядку конференції, найбільше зацікавлення викликує проєкт Льойд Джорджа, що зміряє зобовязати всі держави, які присутні на конференції, через 10 літ не зачинати ніяких воєнних кроків. Льойд Джордж мав висказатися, що не виїде з Ґенуї так довго, доки не зреалізує цей проєкт, від якого завистить будуччина Европи.

З наших шкільних гараздів у Львові.

II.

Міська і шкільна влада супроти наших освітних потреб.

Ще яркійше представляється справа, коли зважиться дальше, що управа міста Львова далеко не сповнює своїх просвітних обовязків для української людности міста. Ніяка псевдостатистика не закриє факту, що у Львові є 40.000 української людности, і для так великого числа удержує місто лиш одну українську школу в середмістю, а зовсім не дбає про наші шкільні потреби в инших частях міста.

Українська людність примушена удержувати на передмістях власним коштом і трудом аж сім приватних українських шкіл, а то чотири виділові (мужеську і дівочу ім. Грінченка на Городецькім, дівочу ім Шевченка на Стрийськім і СС. Василіянок на Новім світі) і три чотироклясові (мішану князя Льва на Личаківськім і школу Шевченка на Стрийськім).

А як ганебне є це занедбання обовязків зі сторони міста, най послужать для ілюстрації цифри з мужеської школи ім. Грінченка на Городецькім передмістю, де живе найбільше число української людности. І так є в сій школі в I. клясі два відділи (53 і 54 учеників), а в 2. клясі три відділи (36, 37 і 37 уч.), в 3. клясі два відділи (по 53 уч.), в 4. клясі два відділи (по 47 уч.). в 5. клясі два відділи (по 34 уч.), в 6. клясі один відділ. І мимо такої численности української людности в сій части міста і довголітної фреквенції сеї школи не почувається управа міста до обовязку заложення там міської української школи! Польські батьки міста вирокують: kiedy Rusini chcą dla swoich dzieci ukraińskiej nauki, niech ją sami płacą! Дуже значна фреквенція є і в других наших приватних школах. З огляду на все те справді збирає диво, що міська рада шкільна, коли в одинокій міській школі ім. Шашкевича зголосилося в одній клясі більше дітий, не стидалась відказати нам одного марного відділу і посунулася аж до видалення нашої молоді і заборони дальшої науки.

Але ми не дивувались би ще міській управі, котра стоїть звичайно на становищи міського еґоізму і хоч одержує на свої школи значні державні субвенції, рада би спекуватися всяких дальших зобовязань. Дивує нас дуже, що до сего становища прилучилася і краєва куратєрія! А прецінь вона повинна була кермуватись не лиш інтересом міста, але і добром цілого краю і нашого народа.

Як фатальним був сей поступок кураторії, зрозуміємо звідси, що міщанська і реміснича людність на передмістях Львова (на Клепарові, Замарстинові, Левандівці, Знесінню і ин.) бажає вже з природи річи звертати своїх дітий до промислових і практичних занять, в яких й сама працює, і тому потребує для них висшої народної (виділової) науки, як підготовлення до промислу. Подібно починає орієнтуватись нині і селянство, що при новім укладі суспільних відносин мусить вибирати для своїх синів не так теоретичні, а більше промислові заводи. І ся тенденція до промислових фахів буде в краю лише кріпшати. Мимо таких суспільних потреб взялася кураторія спиняти для тих сфер висшу народну освіту і підготовлення молоді до промислових заводів! І питаємо кураторію прилюдно, де має українська молодь доповнити свою людову науку і підготовитись до промислових завдань? Миж не маємо поза Львовом ні одної виділової школи, ми 4 міліоновий український народ. Се дивогляд, якого не пошукати нігде в культурнім світі. І тому не можемо зрозуміти, як могла так твердо поступити і віддаляти наших дітий краєва кураторія від дальшої науки. Кураторія повинна була над тою справою поважнійше застановитись. Вона могла прямо зажадати від управи міста, щоби, побираючи державні субвенції, отворила для наших дітий один марний відділ. А коли вже не хотіла робити пресії на місто, то повинна була в инший спосіб зарадити сій потребі. Думаємо, що кождий обєктивний і культурний чоловік згодиться з нащим поглядом.

П. куратор мав нашому представникови сказати, що по мисли нового закона може кожда чотироклясова школа підноситись автоматично до 7. клясової школи, і що в той спосіб можемо ми дійти до висших людових шкіл. „Добра свита, та не на нас шита!“ Се була би добра рада, як би ми мали в краю українські чотироклясові школи. Та знову на диво цілого світа скажемо, що ми не маємо в краю своїх чотироклясових шкіл, отже й не можемо нічого підносити до висших кляс. Лиш в послідних роках спромоглася одна Коломия на те, що приняла нашу приватну школу на свій етат і отворила вже в ній в сім році 5. клясу. По инших містах: в Станиславові, Тернополи, Бережанах, Золочеві, Стрию, Самборі, Тисьмениці і ин., в котрих є богато української людности, не має українських чотироклясових шкіл. Пригадаємо, що в Стрию боровся пок. посол д-р Евген Олесницький більш пятнайцять років за українську народну школу і не здобув її. Ось яке було положення нашого шкільництва під управою краєвої ради шкільної.

Але нам скажуть зараз, що в цім заважила дотична міська і повітова рада, котрі ставилися неприхильно до справи. Та ми відповімо, що статут для міст постановляє виразно, що коли би управа міста не сповнила свого обовязку, то краєва власть має право перевести се діло на кошт міста. Однак не було для українського народа доброї волі ні в долині ні в горі, і ми остали без шкіл!

Преса.

„Успіхи“ Польщі на ґенуенській конференції в освітленню польської преси.

„Курієр львовскі“ приносить передовицю такого змісту:

„Майже ціла польська преса трубить безустанно про великі і щоденні „триюмфи“ в Ґенуї. Кожде богато заставлене снідання, кожну візиту, прохід, кожну приналежність до комісії відтрублюється урядниками п. Скірмунта як „новий сукцес“ польської справи. Недостача приличности і міри в тій пустій автореклямі стає прямо несмачною на тлі трагічної ситуації, в якій тепер найшлася Польща. Виразом того є німецько совітський договір, оголошений в перший день свят в Рапальо, договір ніби то економічний, а в ґрунті річи наскрізь політичний, що після версайського договору є найважніщою політичною подією в Европі. Цей договір набирає особливого смаку на тлі совітських зброєнь на східній границі Польщі та на тлі німецьких вибриків на Горішньому Шлеську. Залізний німецько російський перстень, що висів до тепер у воздусі, про якого істнування можна було догадуватися — замкнувся довкола Польщі зовсім офіціяльно і набрав характеру публичного, міжнародного договору. Чейже Польща має від заходу, сходу і півночі російського і німецького сусіда, а литовську границю треба трактувати як продовження німецької, то значить — три четвертих польських (отворених) границь окружені ворогами, звязаними між собою політичним договором, ворогами для яких само істнування Польщі є перепоною і запорою, якої треба як найскорше позбутися.

Російсько-німецький договір, актуально беручи, має вістрє повернене проти великої антанти, зглядно Франції — але прінціпіяльно воно звернене проти Польщі і для Польщі є він найнебезпечніший. Завсігди, коли доходив до реалізації німецько-російський союз, небезпеченство для Польщі було смертельне. Про це знаємо добре з історії і це стало каноном нашого політичного думання, без огляду на політичні струї і табори. Тепер маємо перед собою німецько-російський договір, який навіть в тій формі, в якій його оголошено, йде дуже далеко (як далеко і глибоко йдуть тайні клявзулі важно впевняти), а мимо того польська бездумна публіцистика трубить про політичний сукцес Польщі і її знамениту ситуацію в Ґенуї.

На жаль польська опінія не є навіть як слід поінформована про те, який є справжній зміст німецько-російського договору, бо польська офіціяльна агенція (Пат) сфальшувала текст договору, тенденційно чи безумно.

Так прим. V. стаття договору звучить в оригіналі: „Оба уряди зобовязуються помагати собі взаїмно з найбільшою прихильністю при усуванню їх економічних трудностів. На випадок управильнення цеї справи на міжнародньому ґрунті, зобовязуються перевести упереджуючу виміну думок“.

Так звучить V. стаття „економічного“ російсько німецького договору, стаття, яка є ядром цілої трансакції. Порівнаймо цей дійсний текст з текстом „Пата“, а зрозуміємо цілу бездушність польської урядової агенції, яка частує поштиву польську публику фальшивими текстами міжнародніх договорів.

Яке є значіння цеї статі? Німеччина і Росія зобовязуються йти постійно рука в руку в справах „економічних трудностів“ на міжнародньому ґрунті, на основі попереднього порозуміння. Тим самим доторкає це економічних клявзуль версайського договору (репарації) та економічно фінансових претенсій до совітів (довги). Комплекс тих питань є так великий, що довкола них обертається гро політики сучасної Европи і довго іще буде обертатися. Після тих економічних проблєм, які доторкають Німеччини так само, як Росії, наставлена політика не тільки цілої Европи, але й

усього світа. Так отже V. стаття німецько-совітського договору не є виключно економічна, але par excellence — політична. Є вона висловом та сконкретизуванням політичного союза Німеччини і Росії у відношенню до решти Европи. Тому, що цей союз щойно тепер прибрав формальний фарактер, а Німці і совіти відважилися оголосити його власне тепер, тому назвали ми совітсько-німецький договір найважнійшою політичною подією після версайського договору. Цей договір є першою великою офензивою проти версайського договору, офензивою, піднятою спільно двома найбільшими, побідженими державами. Що тепер Німці вели саботаж у відношенню до ріжнородних клявзуль версайського договору — тепер маємо до діла з генеральною офензивою піднятою уже не одинично але в двійку з Росією. На тому власне полягає велитенський успіх Німеччини, який вона віднесла явним перетяганням на свій бік совітів — в чому очевидно не орієнтується наївна польська публіцистика, яка пише про „глупоту Німеччини“ з причини передвчасного виявлення договору в большевиками.

Ще менче — здається — орієнтується в тому конгльомераті подій польська доморосла дипльоматія в Ґенуї, яка, як пише „Берлінер Таґеблят“ є задоволена з такого обороту подій. Інтересно, відкіля це „Берлінер Таґеблят“ довідався про це задоволення серед Поляків.

Не треба обманювати себе ані спільними сніданнями, ані денникарською бляґою, ані навіть тим, що Льойд Джордж є бупімто вдоволений з п. Скірмунта, о скільки хтось справдив цю обставину. Дуже побоюємося, чи п. Льойд Джордж не мачав пальців в російсько-німецькому договорі, а принайменше чи не знав про нього від давна. Берлінська преса уперто — всупереч усім запевненням — повторює, що англійський амбасадор в Берліні знав про підготовлюваний договір і був поінформований про його зміст.

Дуже багато дає до думання заховання Льойда Джорджа після оголошення договору в Генуї. З разу Льойд Джордж удавав велике обурення, багато говорив про „німецьку нельояльність“, підписав величезну ноту до Німеччини, але протягом кількох днів успокоївся цілковито і замовив собі навіть велику конференцію усіх денникарів в Генуї, щоби вигладити Німцям політичну дорогу. На тій конференції (о скільки відомости „Пата“ правдиві) сказав Льойд Джордж: „Інцідент зі справою російсько-німецького договору можна вважати полагодженим і можна бути певним, що він не буде становити перепон в дальших працях конференції“. А далі говорив Льойд Джордж: „Участь Росії і Німеччини в Союзі Народів є вказана з огляду на мир: не могло би бути мови про мир, якби половина Европи не належала до Союза Народів“. А коли декотрі денникарі запитували Льойда Джорджа, чому він вважає „інцідент“ з договором полагодженим, відповів: „Німці управильнили своє відношення до Росії відрубно і тому усе в порядку“.

Та добродушність, з якою Льойд Джордж зліквідував „інцідент“, свідчить, що совітсько німецький договір не матиме в ньому надто завзятого противника. Льойд Джордж помимо своїх публичних заяв для успокоєння Франції — є приклонником ревізії версайського договору. Тепер матиме п. премієр добрих помічників в особах Раґенауа і Чічеріна. Версайський договір буде тепер ломаний руками тих панів, але Льойд Джордж запрошуватиме далі п. п. Барту і Скірмунта на дипльоматичні сніданнЯ для помноження „успіхів“ Франції і Польщі“...

Дописи з краю.

Снятинщина.

Культурно-освітна орґанізація.

Після воєнної заверухи силою обставин вся керма культурного і освітного руху в Снятинщині перейшла на філію тов-а „Просвіта“. Дня 5. III. 1922 р. відбулись загальні збори тої філії в присутности 78 членів відпоручників читалень. За час від 25. III. 1921 р. до 5. III. 1922 р. відбув філіяльний виділ 16 засідань в справах орґанізаційних: скликано на спільне засідання відпоручників повітових товариств; засновано комітет для святкування 60 літних роковин смерти Тараса Шевченка; випрацьовано програму діяльности, яку на протязі року переведено в життя; основано повітовий комітет для святкування 5-літних роковин смерти Івана Франка. Ідучи з духом часу взяла на себе філія поширення і поглиблення кооперативного руху. Дня 31. VII. урядив виділ просвітно економічний зїзд в Снятині, в якому взяло участь понад 120 відпоручників по одиноких читалень, та других інституцій. На зїзді цім виголошено реферат: 1) Про задачі і домагання читалень в снятинськім повіті, 2) Інформаційні вказівки що до читальняного діловодства. Тепер віддано дальше ведення справи осібному комітетови для закладання кооперативів в повіті, в склад якого увійшло трьох членів філіяльного виділу. Під цю пору маємо в повіті на 42 громаді 26 чинних кооперативів.

Найважнійшою одначе справою, над якою виділ працював, був нагляд над читальнями, що відновили свою діяльність після воєнної заверухи, відновлення чинних читалень та основання нових в тих селах, де їх не було. Для успішнійшого ведення праці покликано до життя просвітно-орґанізаційну комісію.

В цілім повіті на 42 громади є 40 читалень „Просвіти“. Нагляд над ними ведуть люстратори. В кождім селі був люстратор два рази, — у деяких навіть більше. Всі читальні в снятинському повіті згуртували 2.184 членів. Це число не є повне, бо не всі читальні відповіли на вислані філією квестіонарі. Найбільшою перешкодою в розвою читалень був брак власної домівки. Всего 11 читалень мають свої доми, в остальних селах збирають фонди на будову. Правильне життя з читанням часописів і книжок відбувалося в 25 читальнях. В останнім часі завізвано всі читальні до передплати „Письма з Просвіти“.

Гарну бібліотеку від 80—275 томів має 16 читалень. Найбільшим чинником помічним в поширюванню ідеї просвіти, зєднуванню членів для неї у вироблюванню карности були аматорські кружки, які дали на протязі одного року 157 вистав. Перед веде Орелець, яке дало 32 представлення. Сценічне уряджения з кулісами і ґардеробою має 17 читалень — перед роком мало тільки 8. У богатьох читальнях давано представлення по стодолах. Сцену роблено з верет без ніяких декорацій. Найбільший клопіт мають читальні з добором штук. Було би вказаним, щоби головний виділ тов-а „Просвіта“ у Львові при укладанню програми видавничої діяльности узгляднив видавання відповідних штук, якими читальні могли би комплєтувати театральну бібліотеку. 60-літну річницю смерти Тараса Шевченка відсвяткувало 25 читалень представленнями та концертами. 5-літні роковини смерти Івана Франка відсвяткувало 15 читалень. На поклик філії займались читальні в повіті збіркою на народні цілі. З нагоди Шевченківських свят зібрано на фонд „Учітеся, брати мої“ 39.075 мп., на „Дар Просвіти“ 54.567 мп., на „Рідну Школу“ 71.397 мп., та на памятник Івана Франка 5.500 мп. У виділах по читальнях працюють майже виключно самі селяни. З учителів працювало 6, священиків 2. Як голови аматорських кружків визначилися в першій мірі: Курилик в Орельци, котрий виучив 32 представлення, Книш і Божак в Новоселици, Берлад в Видинові, Ткачук в Задубрівцях, Козаченко в Тучапах і Зеленко в Вовчківцях. Праця на ниві просвітної орґанізації в Снятинщині не обійшлась без опіки наших сусідів, які слідять наш рух культурний по читальнях, а в послідних часах заборонили аматорську виставу в Княжім та устроєння курсу для неграмотних в Волчківцях. Однак переслідування не відстрашили громадян від праці — противно більше заохотили.

РІЖНІ ВІСТИ.

Франція їде на авантуру?

Посол Мессіє висказав на днях в палаті депутованих думку, що Франція через останє російсько-німецьке порозуміння мусить подумати, чи не належало би окупувати в цілости або в части Німеччину, щоби тим робом вимусити сплату довгів, бо дипльоматичних заходів Німці не беруть собі до серця. По відомостям преси французький генеральний штаб одержав поручення, виготовити відповідні пляни на евентуальний похід Французів в глибину Німеччини.

Реевакуація чужеземних підданих з Росії.

„Украінтаг“ доносить з Риґи 26. квітня: Після довгої перерви. совітська реевакуаційна комісія знову розпочала відправляти чужеземних підданих на батьківщину. У першу чергу відправляються у Францію французькі громадяне, потім відправлятимуть німецьких військово-полонених та приватних громадян, а пізніш — Австрійців.

Виправляти німецьких підданців централна реевакуаційна комісія кінчить в кінці червня, австрійських — у серпні.

Рух литовських військ.

ПАТ. інформує, що литовські відділи обсадили в ночи з 23. на 24. ц. м. кілька місцевостей в невтральній полосі і арештували м. и. тамошних міліціянтів, котрих відставлено до команди куріня.

Заява ґен. Вранґля.

З Білгороду доносять: В відповіди на напади деяких газет, під адресою російської армії, заявив ген. Вранґель таке: Ми ніколи не думали накидувати чогонебудь російському народови. Хочемо тільки служити нашій вітчині і підчинемося волі російського народу, але тільки під умовою, що дасться йому свободу цю волю висказати. Ми боремося не за монархію чи републику, а за вітчину, за її свободу і честь. Спроби приписати армії вузкопартійні або ґерманофільські симпатії, походять з Москви і від її німецьких провідників, що рахуються з національним значінням нашої армії. Ми були свідками розпаду великої Росії і не можемо забути, що це праця рук Німеччини, котра й до нині ревно піддержує московських тиранів. (Рпр).

Договір між Ватиканом і Росією.

„Секольо“ доносить з Генуї, що в ватиканських кругах потверджується вістка про заключення між Ватиканом і Росією договору, якого ціллю є охорона католиків і ширення католицизму в Росії. Згідно з цим договором можуть приїздити до Росії католицькі духовники — не виключаючи Єзуітів — і займатися вихованнєм молоді, а дальше Францішкани для пропаганди віри, вкінці законниці, котрим дозволиться доглядати недужих і виконувати милосердні діла, в околицях навіщених голодом.

Бої в Грузії тривають.

З Константинополя доносять, що бої в Грузії тривають дальше.

Присилайте жертви на будову памятника ІВАНА ФРАНКА до Краєвого Союза Кредитового Львів, Ринок 10., ч. вкл. кн. 40.000.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Льойд Джордж за полагодою справи Сх. Галичини.

Париж. (ПАТ.) „Еко д' Парі“ доносить з Ґенуї, що Льойд Джордж, котрий задумує остати там до дня 10. мая ц. р., запропонував союзникам управильнення ріжних питань, а головно справи Східної Галичини.

Російсько-мадярський договір.

Париж. (ПАТ.) Париські часописи містять телеґраму з Льондону, яка подає текст тайного договору, який, як там кружляють вістки, мали заключити між собою Мадярщина і Росія. Основні його точки мали бути усталені в суботу. Згідно з договором Росія визнає домагання Мадярщини в справі границь, а Мадярщина визнає російську власть над Бесарабією. Крім сього Росія і Мадярщина зобовязалися дати собі взаїмно поміч проти Румунії і малої антанти. Договір визнає правосильним німецько-російський договір, вкінці предвиджені є зарядження в справі евентуальної співпраці Німеччини, Мадярщини і Росії на економічному терені.

За заключення чесько-російського договору.

Прага (ПАТ.) Представник російської торговельної місії в Празі Мостовенко заявив представникови „Пр. Тбт-у.“, що німецько-совітський договір міг би служити основою до заключення чесько-совітського договору. Мостовенко не хоче скривати, що Чехословаччина своїм опором супроти Росії ослабила своє становище. Росія зрештою числиться з цим, що окремий чесько совітський договір для Росії має менше значіння.

Неуступчивість російської делеґації.

Відень. (ПАТ.) Кореспондент „Н. Фр. Пр.“ в Генуї розмовляв з Йоффе і дізнався від нього, що російська делеґація під ніяким услівям не уступить від конкретних пропозицій, котрі вчера предложила знатокам, навіть як мало би прийти до зірвання переговорів. Це вважає неминучим і здається сподіється цього зірвання. Союзники задумують вручити совітській делеґації очеркнені жадання в ультимативній формі.

Ґенеральний страйк в Ірляндії.

Льондон. (ПАТ.) Тел. Комп. Заповіджений ґенеральний страйк в цілій Ірляндії вибухнув учера. Телеграфічне і телефонічне получення перерване. Рух поїздів устав зовсім. Торговля і промисл і всяка праця завмерли зовсім.

Переговори між Латвією, Естонією, сов. Росією і Німеччиною.

Рига. (ПАТ.) В Ейткунах почалися залізничі наради в справі безпосередної комунікації між Латвією, Естонією, сов. Росією й Німеччиною. Наради ці є продовженням конференції в Ковні.

НОВИНКИ.

— **Вп. Передплатникам „Гром. Вістника“ до відома.** З огляду на останню підвижку ціни друку і подороження паперу ми примушені з днем 1. мая с. р. піднести ціну одного числа „Громадського Вістника“ з 30 мп. на 40 мп., а місячну передплату з 700 мп. на 1000 мп. — Передплата для заграниці остається незмінена. — В Чехословаччині гроші на передплату просимо складати в Банку чехословацьких леґіонів, Прага I, на конто Видавничої Спілки „Діло“ Львів. — Адміністрація „Гром. Вістника“.

— **Пригадується, що Загальні Збори акціонарів Земельного Банку Гіпотечного у Львові** відбудуться сеї суботи, дня 29. квітня с. р. о год. 11. перед пол. в салі Товариства „Просвіта“ у Львові, Ринок 10., II. поверх. До участи управнені акціонарі, які мають вже зложені свої акції в Банку. Легітимації одержать при вступі.

— **Конфіскета.** Вчорашне число „Громадського Вістника“ (52) з дня 26. квітня 1922. сконфіскувала прокураторія за кінцеве речення передової статті п. з. „Між молотом а ковалом“. (20)

— **Друкарська похибка.** У вчорашному (52) числі „Гром. Вістника“ у вступній статті п. з. „Між молотом і ковалом“ в 30. стрічці I. стовпця замісць „жорстокостей“ має бути „шорсткостей“, що змінює очивидно значіння цілого речення.

— **Дальше нищення української ґазети.** Почта в Бібрці відібрала дебіт „Громадському Вістникови“. Часопис кидають в піч. Мотивують це тим, — що тернопільський воєвода наказав конфіскувати „Громадський Вістник“...

— **Концерт А. Крушельницької і В. Барвінського** відбудеться в четвер, 27. ц. м. в салі Муз. Тов. ім. Лисенка. Кромі поданих нами вчора подробиць концерту належить зазначити, що фортепяновий дострій спочиває в умілих руках дир. В. Барвінського, котрий відіграє також кілька своїх найновіщих композицій. Концерт будить серед наших і чужих любителів штуки незвичайне заінтересовання.

— **До відома Вcч. Парохів і Церковних Комітетів.** Львівський гурток діячів українського мистецтва доводить отсим до відома, що секретаріят, гуртка приймає замовлення на малярські, різьбарські архитектонічні праці біля повного вивінування українських церков в повними гарантіями мистецького і совісного виконання. В рамках „Гуртка“ найшлися найкращі мистецькі сили, яким українське громадянство повинно піти в негайну допомогу як найчисленнійшими замовленнями. Письма слати на адресу: Секретаріят Гуртка Діячів українського мистецтва Львів, Куркова ч. 11. I. пов.

— **Катастрофа в Монастирі (Сербія).** Місто Монастир в полудневій Сербії навістила на днях страшна катастрофа, спричинена вибухом в амуніційних складах. В наслідок вибуху амуніції, яка була там нагромаджена в поємности около 400 ваґонів, повстав пожар, який займив кілька дільниць міста. Сотки домів розсипалися до основ, згинуло около два тисячі мешканців, решта повтікало в дооколичні села, бо вибухи далі повторюються, хоч до їх припинення й льокалізовання пожару вислано 10.000 жовнірів.

— **Східно европейський час** вводить польська Рада міністрів з днем 10. мая в Польщі і на занятих територіях.

— **Один з випадків людської здичілости,** яка наступила серед затроєних кличів великої війни трапився недавно в селі Яструбиця к. Сокаля. Селянин Дмитро Сміхура поломив руки й ноги 5-літному неслюбному синови своєї жінки, якого батьком є один парубок з того села. Потім положив дитину на горячу бляху кухні, де хлопчик спікся і вмер. Сміхуру арештовано.

— **„Тягнуть“ данину.** В Осипа Павлюка у Волкові к. Львова забрали жандарми корову вартости 120.000 марок і продали на ліцитації одному жидови за 40.000 марок, бо таку суму мав дати Павлюк як данину. — У о. Мійського з Волкова розбили жандарми й наказний війт стайню і силоміць забрали дві корови.

— **Пожар української ткальні.** В реальности „Дністра“ при вул. Городецькій 97. згорів в пятницю 20. ц. м. ткацький варстат вартости 10 міліонів. Втрату поніс властитель Українець через неосторожність одного робітника, який кинув в пряжу недопалок папіроса.

— **Стрілянина на улицях Львова** вивязалася знову з приводу погоні за бандитами, які в супереч всім старанням польських властей розпаношуються чим раз більше. На ул. Слонечній і Газовій стріляв поліціянт до утікаючих злодіїв, які з ножами в руках втікали — і втікли, Характеристичне це, що за поліціянтом в часі погоні посипалося з деяких боків каміння.

— **На передодні Виставки українського пляетичного мистецтва.** Підготовна праця до виставки в самому розгарі. Виділ Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, до якого звернувся секретаріят „Гуртка“ з просьбою о відступленнє для виставки саль музея, порішив справу прихильно з тим, що останнє слово в тій справі полишив за „Музейною Комісією“ Товариства. Через не усталеннє виставкового льокалю не можна було до тепер вислати артистам поіменних запрошень, що станеться на днях. Всеж таки до нині зголосили свою участь а то й надіслали свої праці такі артисти: Анастазієвський, Бутович, Галавин, Ґец, Ковжун, Коверко, Крижанівський, Кульчицька Ольга і Олена, Магалевський, Манастирський, Осінчук, Перфецький, Січинський, Старчук, Тимошенко, Турчин, Холодний Петро iun. і sen. та Харьків.

— **В гостині у союзників.** Отамана повстанців Махна по його переході з Румунії до Галичини арештували польські власти, держали кілька днів у Станиславові, а в суботу, 22. ц. м. перевезли з жінкою і штабом через Львів до табору інтернованих в Стшалкові. Йому сконфіскували всі мапи і пляни, які мав при собі. — „Głos Wołyński“ доносить, що польські власти перевели на Волині цілий ряд нових арештовань. Арештовано головно б. старшин і жовнірів армії Денікіна, Врангля, Юденіча і Петлюри. Арештованих відставляють до тюрм в західних воєвідствах Польші.

До українських письменників!

Головний Виділ Тов-а „Просвіта“ повідомляє, що збирає вже матеріяли до свого 44 річника Великого Ілюстрованого Народнього Календаря „Просвіти“ на 1923 рік, який вийде з початком жовтня і просить усіх Вп. Письменників, що хотіли би взяти участь в сьогорічнім календарі, присилати статті, вдержані в популярнім тоні до канцелярії Тов-а, Ринок ч. 10 II. п. — найдальше до кінця червня. Статті довільні — після знання і вподоби: поезії, новелі, коротенькі історичні оповідання, літературні статті, історичні, політичні, з життя нашої еміґрації, просвітні, економічні, кооперативні, технічні, господарські, з медицини, ветеринарії, природи, про обезпечення, правничі поради, інформаційні справи, ґумористика, приказки, народній помяник і оголошення.

Статті усі платні — від аркуша друку, а висота гонорару буде щойно в липни усталена. Крім гонорару авторський примірник календаря. Обєм статтей не може переходити шість сторін друку формату великої 4°.

З цензурних зглядів поручається обережність у висловах. А що невикористані рукописи звернеться Авторам; належить подати свою точну адресу.

Львів, дня 24. квітня 1922 р.

Гол. Виділ „Просвіти“.

III. 1—1

ЖЕРТВИ

Пресовий фонд.

На пресовий фонд української незалежної преси зложили в марках польських: Іван Гошовський канц. суду Львів 500, кличе Степана Маскулу, Івана Ігната Львів, Иосифа Винника офіц. суду Долина, Симеона Тинюха оф. суду Журавно, інж. Іван Рубель Жидачів 500, кличе: о. дек. М. Раковського, д-ра В. Мулькевича, власника дібр Головацького всіх в Жидачеві на 5000, Любомир Охримович Янів 1000, кличе: о. Романа Охримовича Урич, о. Богдана Охримовича Завадів, о. Остапа Охримовича Млиниска, Лука Лисий Львв 1000, кличе на ту саму квоту інж. Евгена Лисого Варшава, Семка Лисого Тернопіль, проф. Луку Турчина Львів, ветер. Михайла Придаткевича Кольбушова, д-ра Івана Якимчука Глубічок великий, д-р Ю. Олесницький Станиславів 2000, кличе: д-ра І. Боцюкова Бучач, д-ра Я. Шипайла Тисьмениця, І. П. Б. і Тов. 500, кличуть Л. С. і тов. з Товстенького, о. Дмитро Сеньківський Доброводи 1000, кличе: о. Івана Гнатова Іванчани, о. Ярослава Літинського в Лубянках нижних.

Збірка для дітей українських еміґрантів.

На допомогу дітям еміґрантів з Вел. України зложили дальше: о. Михайло Волинець в Загірочку 3000 мп., греко-кат. уряд парох. в Заднишівцях 2500, гр. кат. уряд парохіяльний в Зеленій 1600, о. Йосиф Кравчук у Фирлеївці 1500, читальня і „Просвіта“ в Бібрці 5300, о. Василь Навроцький в Лисовичах 1300, гр.-кат. уряд парох. у Фразі 2142·50, гр.-кат. уряд парох. у Вишневі 3000, о. Іван Галібей в Новошинах 1500, о. Ізидор Глинський 1210, йогож збірка в Бущневі 5278, йогож збірка в Середниках 1012, о. В Бачинський у Жеребках 1600, гр.-кат. уряд парох. в Дмитрові 1170, о. Іван Токар, декан в Підгайцях 4723, гр.-кат. уряд парох. в Тростянці 300, греко-кат. уряд парох. в Германові 760, о. Григорій Мороз, декан і парох в Борині 1000, о. Василь Матвієнко в Добротворі 3500. о. Іван Токар, декан і парох в Підгайцях 1000, йогож від імени п. Геремовичів 1000, йогож від д-ра Д. Блавацького 500, о. Михайло Світельський в Ладичині 6000, о. Іван Фединський в Любені вел. 440, збірка в церкві 2060, о. Петро Яцишин в Рипянці 5000, гр.-кат. уряд парох. в Млиницях 1000, п. Олекса Ткачук, окр. суд. в Станиславові 1000, о. Платон Карпинський в Острівцях 3000, о. Іван Тимків в Рахині 1500, о. Микола Галянт в Корчині 1300, йогож збірка в церкві 700, о. О. Левицький збірка в Журавниках 1300, о. Микола Левицький в Оброшині 1300, гр.-кат. уряд парох. в Луці малій 1500, о. Микола Селезінка в Янчині 2000, о. Л. Січинський в Мшані 1500, о. Григорій Панчишин в Гологорах 500, гр.-кат. уряд парох. у Виписках 620, о. Іван Іванчук у Товстому 1000, гр-кат. уряд парох. в Чолганах 2.500. Іван Ботейко в Ставчанах 1000, гр-кат. уряд парох. в Деревлянах 1000, гр.-кат. уряд парох. в Стрілкові 2535, гр.-кат. уряд парох. у Висипівцях 2200, о. Михайло Шараневич в Поручині 2500, громада в Підберезці 7500, гр.-кат. уряд парох. в Перегинську 7500, о. Теодовій Кудрик в Рогатині 8000 о. Гавриїл Казанівський в Борашині 3100, гр.-кат. уряд парох. в Острозі 2500, о. О. Гайовський в Зарваниці 7.640, о. Іляріон Оляновнч в Лисиничах 3000, о. Василь Курилас в Журавці 1870, о. Андрій Мельник — збірка з Бабинець 1500, Гурток Ініціяторів Шевчен. Свята в Добровиці (через руки п. Синельникова) 2215, п. Анатолій Проскурницький в Мельцю 1000, гр.-катол. уряд парох. в Русятичі 260. Разом 132.185·50 мп. А всього з попередніми на користь дітей надіслано 370.496 мп і 50 ф. — Надіслані кошти спеціяльний Громадський Комітет розпределить для потреб дітей всеї української еміґрації.

Проф. *Ів. Огієнко.*

Оголошення

Товариства взаїмних обезпечень „ДНІСТЕР“ в справі вибору відпоручників на Загальні Збори.

Покликуючися на попереднє оголошення в сій справі, подається до прилюдної відомости, що в цїли вибору відпоручників на Загальні Збори „Дністра“ відбудуться виборчі збори членів тогож, Товариства в поодиноких судових повітах, згядно в поодиноких виборчих округах як слідує:

108. **в Галичи** дня 30. квітня 1922. в неділю, о год. 5. по пол., в домі п. Теофиля Янсвича під проводом о. Гната Мулика з Запукви в цїли вибору 15 відпоручників з суд. пов. Галич.

109. **в Снятині** дня 30. квітня 1922. в неділю о год. 5 по пол. в салі „Української Міщанської Читальні“ під проводом п. Семена Зінкевича в цїли вибору 11 відпоручників з суд. пов. Снятин.

110. **в Нижанковичах** дня 3. мая 1922. в середу о год. 1. по пол. в домі п. Дмитра Лепичака під проводом о. Івана Гриня, в цїли вибору 6 відпоручників з суд. пов. Нижанковичі.

111. **в Фльоринці** дня 30. квітня 1922. в неділю о год 12 в пол. в місцевій школі під проводом п. Петра Ключника в цїли вибору 2 відпоручників з суд. пов. Грибів.

112. **в Грималові** поновні збори дня 30. квітня 1922 в неділю о год. 5. по пол. в „Народнім Домі“ під проводом о. Петра Троцика в цїли вибору 11 відпоручників з суд. пов. Грималів.

113. **в Угнові** дня 4. мая 1922. в четвер о год. 1. по пол. в Читальні „Просвіти“ під проводом п. Гриня Оиишкевича в цїли вибору 96 відпоручників з суд. пов. Угнів.

114. **в Журавні** дня 3. мая 1922. в середу о год. 1, по пол. в салі маґістрату під проводом о. Івана Юркова в цїли вибору. 8 відпоручників з суд. пов. Журавно.

115. **у Львові** дня 5. мая 1922. в пятницю о год. 1. по пол. в салі Тов. „Дністер“ при вул. Руській ч. 20, під проводом о. Евгена Гошовського зі Збоїск в цїли вибору 108 відпоручників з суд. пов. Львів пов.т.

116. **у Львові** дня 5. мая 1922. в пятницю о год. 5. по пол. в салі Тов. „Дністер“ при вул. Руській ч. 20. під проводом дир. Любомира Рожавського в цїли вибору 39 відпоручників з суд. пов. Львів місто.

117 **в Болехові** поновні збори дня 1. мая 1922. в понеділок о год. 12. в пол. в Читальні „Просвіти“ під проводом п. Венедикта Сімкова в цїли вибору 15 відпоручників з суд. пов. Болехів.

118. **в Камінці струмиловій** поновні збори дня 2. мая 1922. в второк о год. 1. по пол. в салі „Народного Дому“ під проводом Д-ра Теодора Яцева, в цїли вибору 24 відпоручників з суд. пов. Камінка струмилова

119. **в Рожнітові** поновні збори дня 3. мая 1922. в середу о год. 1. по пол. в канцелярії адв. Д-ра Романа Курбаса під проводом о. Михайла Левицького з Княжівського в цїли вибору 17 відпоручників з суд. пов. Рожнітів.

ДИРЕКЦІЯ

Тов-а взаїмн. обезп. „ДНІСТЕР“

ОПОВІСТКИ.

Народній театр Тов. „Українська Бесіда“ у Львові, під артистичним проводом Олександра Загарова. Саля Тов. ім. М. Лисенка, вул. Шашкевича ч. 5.

Субота, 29. квітня: Премєра „ЖАРТ ЖИТТЯ“. комедія на 3 дії С. Черкасенка.

Неділя, 30. квітня: пополудни „МАРУСЯ БОГУСЛАВКА“, історична драма на 4 дії М. Старицького, вечером „МОМОТ НІР“, траґедія на 5 дії Є. Карпенка.

Понеділок, 1. мая: „НАДІЯ“, соціяльна драма на 4 дії Г. Гаєрманса.

Початок пополудневих вистав о год. 3, вечірних о год. 7·30.

Білєти продає раньше „Народна Торговля, а в день вистави від год. 10 до 12 перед пол. і від год. 2 попол каса театру.

СТАНИСЛАВІВСЬКИЙ ВІСТНИК.

Свято Юліяна Романчука.

Українське Громадянство Станиславова і сумежних сіл уладнало свято в честь сеніора наших діячів, Юліяна Романчука, з нагоди 81. роковин його уродин, дня 9. марта, в домівці „Українська Бесіда". Святочну промову виголосив дир. Н. Даниш.

В промові перейшов бесідник подрібно всі заслуги та праці Шановн. Ювілята на ріжних ділянках нашого народнього життя у послідньому 50 літті, та закінчив цею може найдорощою для Великого Громадянина хвилею, коли 16. падолиста 1918 р. відбирав службове приречення від першого українського правительства.

Опісля слідували хори, переплітані деклямаціями. Рясні оплески збирав за свої продукції хор з Павелча під батутою о. Стефанчука.

Деклямації „Каменярі" — вислухали зібрані з великою увагою. Віддеклямував сей твір проф. Клапоущак.

Дуже гарно деклямував В. Федишин і С. Сенишин з Павелча. Станиславівський „Боян" співав, як завсдно. Саля була виповнена по береги.

Товариство торговельно-промислове „Народний Базар" у Станиславові.

Після 1900 р. покрили наш край торгов.-промислові філії тов. „Сокільський Базар", які чомусь не довго устоялися. І в Станиславові не міг удержатися „Сокільський Базар" так, що в 1912 р. закладають наші громадяне нове товариство „Народний Базар", який переймає на себе склад „Сокільського Базару". З початку склеп сього товариства торгує канцелярійним і шкільним приладдям, галянтерією, образами, гуцульськими виробами, опісля в 1913 р. відкриває также „Українську Книгарню" для торговлі духовими скарбами переважно нашого письменства і шкільними підручниками. Нещасний 1914 рік наносить шкоду і нашому Товариству; обширний льокаль ограблено, так що склеп мусів приміститися в одній убікації при вул. Собеского ч. 20. з двома малими виставовими вікнами. Від листопада 1918 р. аж по май 1919 р. Станиславів був відтятий від видавничого осередка наших книжок у Львові, а ізза воєнних подій не міг покрити всіх запотребовань читаючої громади київськими виданнями. Серед загального замішання й ненормальних відносин не могла видно тодішна управа Товариства розширити своєї діяльности бодай до тої міри, що перед війною.

Товариством наша громада мало цікавилася, коли до кінця 1919 року було всього 50 членів переважно з одним уділом, що виносив 25 корон. Отже й брак капіталу до обороту був перешкодою у розвитку Товариства. Що йно при кінці 1919 року наступило уздоровлення, коли на загальних зборах піді-брано нову управу Товариства. Полиці в склепі, дуже часто порожні в р. 1918—1919, поволи заповнювалися книжками й иншими предметами торгу. На загальних зборах 1919 р. на щастя не принято пропозиції відступити склеп дорогою винайму приватним одиницям із нашого громадянства, а спробувано вести торговлю у власному заряді. Енергічні люде нової управи (головнож проф. Яків Ковальський) вміли постаратися о капітали для обороту, точною виплатою усіх зобовязань піднесли довіря нашого загалу покупців і фірм до „Народного Базару" і закінчити адміністраційний рік 1920. поважним чистим зиском, який увесь розділено на других післявоєнних загальних зборах у березні місяці 1921. між наші добродійні Товариства а львину частину того зиску призначено на удержання наших приватних шкіл Кружка У. П. Т. в Станиславові. Число членів у 1920 році зросло до 130.

В році 1921 знов Товариство зробило великий крок у свойому розвитку. Членів число Товариство вже 174 з підвищеними уділами по 100 марок польських, сільська інтелігенція цікавиться тепер більше товариством, рух товарів збільшився значно. З торговлі папером зробилася українська книгарня, нова розсадниця духової поживи.

На загальних зборах товариства 8. марта 1922 довідалися члени, що в р. 1921 з чистого зиску обділено поважною квотою 18 наших добродійних інституцій і товариств, а половину з тої розділеної суми призначено знов на удержання наших приватних шкіл: народної школи ім. Шашкевича учит. муж. семинарії, жіночої гімназії — усіх Кружка Укр. Пед. Тов. в Станиславові та торговельної школи філії тов. „Просвіта" в Станиславові. Уділ піднесено до 1000 мп. при 100 мп. вписового, щоби товариство мало більші власні фонди. На рік 1922 доповнено управу і Надзірну Раду. Дивіденду дописано усім членам до уділів. Обовязком нашого громадянства є: заспокоювати свої запотребовання в книжках та приладдю і галянтерії в нашій культурній інституції, бо тим причиняємося до збогачення і поширення рідної культури.

Книгарня стояла в р. 1921 у зносинах із кругло соткою видавничих та торговельних фірм у краю та за границею. Самим українським видавництвам у Львові виплатив Земельний Банк Гіпотечний у Львові з рахунку „Народного Базару" в Станиславові суму 1,297.327·78 мп. З книгарні Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові спроваджено книжок власних і комісових на суму 708.217 мп., видань Тов. УПТ. у Львові розійшлося в 1921 р. за суму 90.792 мп., видань тов. „Просвіта" у Львові за 207.796 мп., „Бистриці" в Станиславові за 85.517·25 мп., видань „Гр. Ганулякa" у Львові за 15.056·25 мп., А. Окпиша за 30.190 мп., видань „Світа дитини" за 30.935·60 мп., з „Української Книгарні й Антикварні" спроваджено книжок за 110.874 мп., видань Українського Катеринославського Видавництва за 47.250 мп., Видавництва Чина св. Василія В. у Жовкві за 26.910 мп. Се переважно наукова і гарна література. Велику позицію займають шкільні підручники в українській, польській і німецькій мовах. У видавництві шкільних книжок у Львові взято товару на суму 176.143 мп., в Загальній Книгозбірні в Коломиї на 19.380 мп., в Książnic і Polsk ій за 275.747·80 мп., в Оссолінеюм за 96.786 мп., в Науковій книгарні у Львові за 21.178·60 мп., у Бодека й Бардаха за 85.202 мп.

Відчувається потреба в центральній організації української комісової книгарні та в центральній організації українських видавництв з окрема.

Гр. Кичун.

ПОКЛИК!

Два рази дає — хто скоро дає
Що дасте найбіднійшим —
дасте самому Христові!

Дорогі Сестри!

Чи думали Ви коли над тим, як то живеться не одній вдові, або сироті по нашим священику? Чи знана Вам є близше їх доля в часі нинішнього воєнного лихоліття, а хочби отсеї морозної зими? Людський язик за слабий, щоб вірно змалювати їх нужденне життя, а мороз йде по тілі, як дивитися на їх недолю.

Бідують гірко, ті що бездітні, а як назвати життя тих, що лишились з 5-ма або й 6-ма малолітними, до праці неспосібними — в шкільному віці дітьми? Така вдова вже про себе цілком не дбає — але дітям — Виж хиба самі найкраще се знаєте — всього треба: і поживи, обуви, одягу і книжок шкільних і приладів. А ніхто не скаже, звідки того всього набрати?

А тут платня — ні „дар з ласки" аж 240 м. п. місячно, поради, підмоги чи опіки ніякої ні звідки — самій журитись про все і всюди — вимоги життєві й пекучі — і страшні — отсе хліб насущний кождої вдови по священику!

Дорогі Сестри!!! Тямте, що се, що нині нам, завтра може бути Вам! Тож подайте нам тепер помічну руку і вступайте всі як одна, в члени чисто жіночого Комітету допомоги вдовам і сиротам по священиках, щоб в як найкоротшому часі придбати відповідні фонди, з яких давано би більші підмоги для найбільш потребуючих та отворено захист для наших сиріток. На разі узбирані гроші будуть ужиті на основання жіночої кооперативи.

Нині організуються всі стани і суспільні верстви, а ми будемо стояли з заложеними руками! Ліпше пізно, як ніколи! Най кожда жінка священика і замужна дочка хочби й за не священика стане нашим членом. Одноразовий даток річний 3000 мп. можна сплачувати і ратами. Добровільні датки приймаєся з подякою!

Дорогі Сестри! Агітуйте і збирайте датки при всякій нагоді (весілля, празники, імянини, свята) на наш Комітет!

Хай жінки хоть раз подбають самі про себе і докажуть ділом, що доросли до нинішньої хвилі зрівнання прав мущини з жінкою.

Трохи доброї волі — а діло вдасться.

В противнім разі прокленуть нас рідні діти і внуки, а історія напятнує нас як людей без серця, що не вміли подбати навіть про власну будучність. Тож ще раз кличемо: До діла!!!

Вкладки, збірки і ріжні датки належить слати на руки скарбнички: Е. Березовська, Станиславів, Монюшка 5.

Станиславів, в марті 1922 р.

Комітет:

С. Вітошинська. М. Данишева. Ст. Аксентова. Е. Березовська. О. Павлюхова. М. Матейкова. М. Дворянинова. Т. Мардировичева. Ст. Фіголева. Л. Темницька.

Рідна Школа.

На потреби приватних шкіл в Станиславові в часі від 28. лютого до 16. марта ц. р. вложили в Мп:

Тов. „Буйтур" 1000, пластунки місто китиці цвітів для проф. Марії Левицької 3500, професори української гімназії % за март 10.820, проф. Вашкевич 500, Пясецька Стефанія — Надорожна (коляда) 3220, Лемеха Микола неприйнятий гонорар д-ра Гольденберга 860, Взаїмна Поміч учителів % 12.547, Народний Базар 18.100 від торгу в лютім 9.488, курзор 18.100, ... з гімназійних вечерниць 37.36... з бльочків 1000, % від вступів на вечеринки 5000, принагідні датки 9000, громада Побереже (о. Ів. Лісовський) зі спроданого збіжа 11.230, Татарко (Наддніпрянець) 500, громада Марямпіль (о. Мотюк) коляду 5483+570, о. Городецький з Ляховець 1000, М. Грушкевичева 2·0, Осип і Марія Левицькі місто вступу на вечеринку (14. марта) 2000 і Н. Н. 300.

Усім Жертводавцям щиро дякуємо за поміч у веденню наших шкіл і просимо головно наших селян о підмоги чи в грошах, чи в збіжу то що.

Жертви-датки в грошах просимо слати або переказами на адресу Н. Даниша в Станиславові, вул. Казимирівська ч. 7, а жертви-датки в збіжу то що складати в Тов. „Злука" в Станиславові, вул. Голуховського ч. 20.

Управа „Рідної Школи".

Що не знищила війна — те може кождої хвилі знищити огонь, тому обезпечайте своє майно на теперішню вартість в ТОВАРИСТВІ ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНІСТЕР" у Львові вул. Руська ч. 20. 1. 1—?

Проби „Бандуриста" до концерту в користь Інвалідів зачнуться від середи 26. ц. м. (середа, пятниця, понеділок і т. д.) Взиваємо усіх співаків і учасників концерту з 31. ц. м. точно о год. 8. являтися в малій салі Лисенка. 1145 2—2

Двомісячний курс підготовляючий до учительської семинарії уладжує Жіночий Кружок У. П. Т. ім. Ганни Барвінок у Львові з днем 25 квітня ц. р. Кандидатки мусять виказатися увінченою школою виділовою (зглядно 7. клясою всенародньої школи) або відповідаючим сему научним присбособленням. Оплата за курс 3000 мп. Наука відбуватиметься що дня в пополудневих годинах. Зголошення приймає і всяких інформацій уділює Дирекція дівочої школи ім. Шевченка вул. Мохнацького 12.

Курс української мови для учениць з польських шкіл, які хотілиб здавати до наших шкіл народних і середних, буде відкритий в школі ім. Шевченка, як що зголоситься відповідне число кандидаток. Наука пополуднева — безплатна. Зголошуватися при вул. Мохнацького ч. 12. 1170 2—3

Замість вступів на сегорічні балі і вечернилі жертвую 5.000 Мп. на інтернованих. — Евфрозина Кузів жена адвоката в Дрогобичі.

ЛИСТУВАННЯ.

(Запити і відповіди).

Хто знає, що сталось з булавним десятником **Михайлом Яровим,** який служив при У. Г. А., зволить ласкаво донести на адресу: Антін Яровий, Скала над Збручом. 1184 2—3

Хто знав би що про **Йосифа Билинкевича,** який був при б. австр. армії 30. п. п. на рос.-рум. фронті в 1917 і 1918 рр. проситься повідомити ласкаво: Уряд парохіяльний в Звесінню коло Львова. 1201 1—3

Членів 5. сокальської бригади У. Г. А. прошу о відомости про судьбу хорунжого артилерії **Івана Олійника**. Ласкаві відповіди до Івана Макушки Струтин нижний, Рожнітів. — Заграничні часописи проситься о передрук. 1206 1—1

Дрібні оголошення.

ІСПИТОВАНИЙ дяк, що розуміється на співі глядає місця — Зголошуватися: Підгайський, Мальчиці п. Мшана 1193 2—3

ДЯКА з добрим голосом, який уміє провадити хор, потрібно сейчас. Подання з услівями слати до парохіяльного уряду Бродки п. у місця. 1204 1—2

ХТО хоче побільшити свій маєток, нехай будує млини. Найменший млин, але в добрім місци дає більше доходів, як фільварок. Будує економічно млини Корнель Лопатинський, Струсів. 1203 1-1

ДЯК з добрим голосом, уміючий нотний спів, може обняти посаду в Звенигороді п. Бучач. 1199 1—1

ТАРТАКИ, механічні столярні будує інжинір-механік ПАВЛО ДУРБАК, Львів, вул. Чарнецького ч. 26. 11966 1—2

КОНЦЕСІОНОВАНИЙ будівничий Українець виконує всякого рода деревляні і муровані будівлі, пляни й коштописи. може приняти управу будови або відповідну посаду. Іван Мандзюк, Яворів к. Львова у Саваринів. 1195 1—1

МЛИНИ всякого рода, вітраки будує інжинір-механік ПАВЛО ДУРБАК, Львів. Чарнецького ч. 26. 1196а 1—2

КОПЕРНИК і МАРУСЕНЬКА

висвітлюють від вівтірка сальоново-сензаційну драму II. серія

25. квітня ц. р. велику в 6 великих актах п. н. **ПОГОНЯ** американського архитвору

Індійський кинжал

виконавцем головної ролі голосної слави мистець, драматичний артист, лев сальонів, акробат і побідник диких бестій ЕДДІ ПОЛЬО.

МЕДІВНИКИ

звичайні й декоровані („Шприцівки“) передвоєнної якости на відпусти, ярмарки і т. и. достарчає „Солодкий улий“ витвірня медівників і шоколяд, Львів, Локетка 12.

1208 1—3

ІНТЕЛІҐЕНТНА Українка в середнім віці, розуміється добре на хатнім господарстві — пошукує місця заряду домом на селі. Займеться виховуванем дітей. В разі потреби дасть своє урядженнє до двох комнат й кухні. — Зголошення: О. Бавман, Станиславів, вул. Липова ч. 50. 1194 2—2

ПОЗІР! ФАБРИКА КАПЕЛЮХІВ І. Ґоттліба у Львові, площа Стрілецька ч. 15. приймає жіночі і мужеські капелюхи до перпрібки після найновіщих віденських модел в. 1187 2—3

ДО ВИНАЙМУ сад кількаморґовий у Львові. Зголошення до 5. мая 1922 р. приймає канцелярія адвоката д-ра Евгена Гвоздецького у Львові, вул. Красіцьких ч. 6. 1181 а) 2—5

ДО ВИНАЙМУ сад 10 морґовий в Скнилові. Зголошення до 10. мая 1922 р. приймає канцелярія адвоката д-ра Евгена Гвоздецького у Львові, вул. Красіцьких ч 6 1181 б) 2—5

ПОШУКУЮ панночки-інструкторки до науки 3 дітей 1 кл. і 3 кл. народніх шкіл Посада до обняття від 1. мая 1922. — Марія Данилович, Бориня к. Турки. 1186 2—2

ОГОЛОШЕННЯ.

5.000 Мкп.!

Комітети, чи Товариства, що приступають до якого діла, пишуть широкі відозви, пле... нарікають, просять. Ми не думаемо ... наслідувати. Скажемо коротко: В ...олиці правительства Західної Украї...ма, крім гімназії, ні одної української ...ржавної школи. Станиславів, що став осідком Воєвідства змінює скоро свою фізіономію. Не можемо вижидати терпеливо вирішення долі нашої країни, мусимо бодай на культурно-освітному полі забезпечети нашу будуччину. Приступаємо до будови дому на „Рідну Школу“. Мусимо знайти в краю 4.000 осіб а тільки певно знайдемо, котрі дадуть вкладку по 5.000 мп. Кружкови У. П. Т. в Станиславові на будову „Рідної Школи“. Очевидно, квота узбирана від 4.000 осіб не вистане на будову, але ми певні, що на викінчення будови дасть в осени — село — станиславівського повіта. Збірку уладжуємо дуже просто: Перші станиславівські добродії „Рідної Школи“ складають по 5.000 мп. і кличуть двох замісцевих. Викликані в часописи дістають сейчас від Кружка У. П. Т. готовий, виповнений чек. Коли викликаний не пришле 5.000 мп., дістане упімнення аж до карного післанця включно. Та ми певні, що сей послідний прийде лише по даниву, бо викликаний громадянин пішле без примусу свою пайку. На конець коротка замітка: 1) Шкода нарікати на надмірні ціни, бо ми всі о тім добре знаємо, 2) Громадяни Станиславова викликають лише замісцевих, бо місцевих ми всіх знайдемо і нікого не поминемо, 3) Викликані дістають готові чеки і карточку, адресовану до Кружка У. П. Т., яку належить виповнити іменами двох дальше викликаних і переслати Кружкови, а Комітет „Рідної Школи“ займеться викликуванням в часописі, 4) Заможнійші одиниці складають розмірно більше і викликають розмірно більше осіб, 5) Невикликані пересилають жертви до Української Міщанської Каси в Станиславові на книжочку вкладкову ч. 809.

Павлюк Гнат кличе: 1) Сабата Андрія в Перемишлі, 2) Боднаря Володимира в Крилосі. Даниш Никифор кличе: 1) о. Добрянського Андрія в Бучачі, 2) о. Ярмовича Володимира в Пухівці. Кульчицький Клим кличе: 1) Літинського Болеслава в Торуні, 2) Стеблецького Станислава в Чорткові. Др Грушкевич Ярослав кличе: 1) Д-ра Скібінського Рудольфа в Дрогобичі, 2) Д-ра Ізидора Голубовича. Лятишевський Йосиф кличе: 1) Терпиляка Андрія в Залукві, 2) Крайківського Степана в Мартинові новім. Вішнєвський Константин кличе: 1) Др Гвоздецького у Львові, 2) Гладишовського Антона у Львові. Джердж Данило кличе: 1) Гузара Романа в Делятині, 2) о. Дурделлу Григорія в Хотомирі. Грицак Теодор кличе: Сілецького Володимира в Снятині, 2) Барана Омеляна в Дрогобичі, Стеткевич Мирон кличе: 1) Д-ра Морозовича Романа в Городенці, 2) Бачинського Романа в Вербівці.

(Продовження буде.)

ЛІКАР 1—3

Д-р ІВАН ЛИПА

ординує у Винниках.

Подяка.

Отсим складаю щиру подяку Вп. Пану Меценасови Д-ру Евгенови Давидякови за совісну і безінтересовну, а при тім дуже успішну інтервенцію в справі висвободження мойого сина Евгена.

1202 1—1 *Марія Янкевичева.*

Торговельні КУРСИ

ВЕЧІРНІ.

Наука бухгальтерії, торговельної і банкової кореспонденції, купецьких рахунків, суспільної економії і торговельної техніки. Вписи приймаєтьси лише до дня 1. мая ц. р. включно. Курси кінчаться іспитом в Державній Торговельній Академії, рівнож курс стенографії, писання на машині і чужих мов.

ДИР. РУТКОВСКІ,

1200 **Зиблікевича 41.** 1—2

Спілка Господарська зар. Товариство з обм. пор. в Заднишівці п. Підволочиска пошукує **будівничого** з відповідним капіталом **до будови водно-турбінового млина.** Близші вияснення на місци. 1205

ВАЖНЕ ДЛЯ СЕЛЯН!!

Новоідкрита

Перша, краєва фабрика ткацьких виробів

Львів, вул. Пекарська 53

приймає прядиво, всякого рода льняні сирівці та чесане і мішане конопля, льняні і конопляні вичєски в заміну за готові полотна різного рода, цайґи, хустки, шалі, матерії на матераци, стори, пішви, насипи і т. п. або також за готівку, платячи найвищу ціну.

1004 0—10

Штучну вощину

з чистого пчільного воску досконало виконану доставляє і приймає віск на перерібку „ПАСІЧНИЧА СПІЛКА“ у ЛЬВОВІ, вул. Зіморовича ч. 20. — Близші інформації на жадання.

1172 3—3

1140 2—3

На зразок закордонних видавництв, як:

Rhombus Edition, Nelson Edition, Reclams Universal Bibliothek, Уннверсалная Библиотека,

яких ціллю подавати інтеліґентним верствам своєї національности **здорову, мистецьку та модерну літературу.** завязалося на днях у столиці нашої країни **українське видавництво**

„БІБЛІОТЕКА МЕРІЯМА“

Ріжниться воно від вище наведених видавництв тим, що метою бере собі познакомити українську суспільність із найцікавійшими творами всесвітньої літератури й то виключно перекладами, бажаючи таким робом збагатити українську духову скарбницю надбанням культурного Заходу. Переклади робитимуть з оригіналів найкращі знавці української літературної мови; при цьому кожний переклад попередить вступ про автора та milieu самого твору, написаний відповідним знавцем даної літератури. Як перший Випуск цього видавництва появився саме томик вибраних новель ЕДҐАРА А. ПО п. з. **„Червона смерть“** зі вступом д-ра Я. Гординського Як слідуючі випуски печатаються: Шекспіра „СОН ЛІТНЬОЇ НОЧІ“. Седерберґа „ГОРІЮЧЕ МІСТО“ (зі шведського), А. Доде „ТАЙНА МЕЛЬНИКА“, Мекферзона „ПІСНІ ОССІЯНА“. Приготовляється: Паскаля „ДУМКИ“, Мільтона „ВТРАЧЕНИЙ РАЙ“, Данте „БОЖЕСТВЕННА КОМЕДІЯ“.

Ціна першого випуска 160 мп., з почтовою пересилкою 200 мп. Набувати по всіх книгарнях, або в адміністрації **„Бібл Меріяма“, Львів, вул. Содова 4.**

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Повітової Кооперативи

СТОВ. ЗАР. З ОБМ. ПОР.

в Городенці

відбудуться дня 30. квітня с. р. о год. 2-ій з полудня в разі браку комплєту о год. 3-ій у власнім льокали з слідуючим порядком:

1) Відчитаннє протоколу з попередних Загальних Зборів.
2) Звіт рахунковий за 1921 р.
3) Звіт Ревізійного Союза.
4) Розділ зиску.
5) Уділеннє абсолюторії Дирекції.
6) Внески. 1188 2—2

Городенка, 20. квітня 1922 р.

МАШИНИ ДО ШИТТЯ

найновійших систeмів і їх складові части, прилади до кравеччини і ручних робіт

поручає

980 5—10

АЛЕКСАНДЕР МАЛИМОН

СКЛАД МАШИН ДО ШИТТЯ

ЛЬВІВ, ВУЛ. ВАЛОВА 11 а.

Приймає рівнож машини до направи.

Позір Підгаєччина!

ПРОМИСЛОВО-ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА

„ТРУД“ в Підгайцях

відкриває з днем 1. мая 1922 р. в домі п. Білинського при вул. Широкій — робітню жіночих суконь, мужеського і жіночого білля — з відділом для направок одягів і білля. — Ціни умірковані. — Виконання перворядне.

1164 2—3

НИТКИ

вс. рода, до шиття і вишивання, гуртом і на дрібно продає дешево і поручає свої робітні суконь і білля, де працює 27 сил

ЖІНОЧА СПІЛКА ПРОМИСЛОВА „ТРУД“ — ЛЬВІВ, Ринок ч. 39.

XV 2—20

ВЕРКФІРЕРА ДО ТАРТАКУ

(одногатрового) у Винниках к. Львова з довголітною фаховою практикою приймемо зараз. — Зголошення тільки писемні з поданням curriculum vitae, відписів свідоцтв і услівій принятти посади, надсилати під адресою: „ТИТАН“, Львів, вул. Валова ч. 23. 1185 2—3

Урядово уповноважнене до парцеляції одинове українське

: ПАРЦЕЛЯЦІЙНЕ ТОВАРИСТВО :

„ЗЕМЛЯ“

стов. зар. з обм. порукою

у ЛЬВОВІ, Ринок 43,

ч. телеф. 533.

переводить парцеляції і приймає вкладки до обороту на 10% і висше після умови.

724 0—?

Увага.

Отсим подаємо до відома Українському Громадянству, що у Львові при вул. Короткій ч. 3 та Городецькій 64 (проти костела св. Елисавети) у шевській майстерні АНТОНА БИРКИ, працюють найкращі фахові сили емігрантів з України з першорядних київських шевських закладів. Майстерня виконує добірну чоловічу, жіночу і дитячу обуву, звичайну і люксусову а також відновлює і направляє стару. Замовлення виконується скоро, солідно і дешево. 1138 4—4

1117 4—7

Готові продає:

Машини до виробу цементових дахівок, плуги з деревляним гряділем, децимальні ваги 150 кґ.

На замовлення виконує:

Хрести на церковні вежі, громозводи, залізні вікна, огородження сходи і всіляні слюсарські роботи.

МИХАЙЛО СТЕФАНІВСЬКИЙ ЛЬВІВ, вул. Варстатова 10. (межи вул. Кордецкого і Рицерською)

ЮХТИ СКІРА на підошви БОКСИ ШЕВРО ТЕЛЯЧІ СКІРИ ЛЯКЕРИ

КООПЕРАТИВ

для промислу і торговлі скірою

СТОВ. ЗАР. З ОБМ. ПОР.

у ЛЬВОВІ, вул. Вірменська ч. 8 (коло „Народного Дому“)

Найкращі якости по приступних цінах продає — — — — 977 Кооперативам і купцям дається опуст 8—10

Видає і за редакцію відповідає Олекса Кузьма. З друкарні Спілки „Діло“.